

Lietuvos užsienio ministras lankosi Vašingtone

Vašingtonas, rugsėjo 27 d. — Trečiadienį prasidėjo Lietuvos užsienio reikalų ministro Povilo Gylio dviejų dienų vizitas JAV sostinėje. Kaip praneša Lietuvos ambasada, vizito metu numatyti susitikimai su kongresmanais ir senatoriais, JAV Nacionalinės saugumo tarybos nariais, aukštais Valstybės departamento pareigūnais, JAV prezidentūros atstovais.

Pirmąją vizito dieną Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys susitiko su JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotoju Strobe Talbott. Ministras Gylys, padėkojęs JAV už paramą siekiant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę, aukštai įvertino Lietuvos ir JAV dvišalius santykius.

Pokalbio metu ministras išdėstė Lietuvos užsienio ir vidaus politikos prioritetus, apibūdino santykius su kaimyninėmis valstybėmis. Buvo pažymėta, kad su Rusija Lietuva palaiko normalius kaimyninius santykius ir yra suinteresuota reformų šiose valstybėse sėkme. Tuo pat metu pastebėta, kad Lietuva, kaip ir JAV, atidžiai stebi Rusijos vidaus ir užsienio politikos raidą. Ministras Povilas Gylys ypač pabrėžė nuolat gerėjančius Lietuvos ir Lenkijos tarpusavio santykius, stiprinantį abiejų šalių bendradarbiavimą įvairiose srityse.

Plačiau kalbėta saugumo politikos klausimais. Ministras Gylys pareiškė, jog Europos saugumas negali būti užtikrintas be aktyvios JAV politikos Rytų ir Vidurio Europoje. Pastebėta, kad Lietuva jaučia saugumo stygių, jog ji jaučiasi mažiau saugi nei Vidurio Europos valstybės.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Strobe Talbott pareiškė, kad JAV palaiko Baltijos valstybes, skiria didelį dėmesį jų saugumui, remia šiose šalyse vykdomas politines ir ekonomines reformas. Jis paragino Baltijos valstybes ir toliau aktyviai dalyvauti „Partnerystės vardan taikos“ programoje.

Lietuvos ministras Briusely kalbėjo apie Lietuvos žemės ūkį

Vilnius, rugsėjo 25 d. (AGEP) — Lietuvos žemės ūkio ministras Vytautas Einoris rugsėjo 25 d. išvyko į Briuselį dalyvauti Europos sąjungos žemės ūkio reikalų tarybos posėdyje. Čia su savo kolegomis iš Europos Sąjungos šalių susitiks žemės ūkio ministrai iš dešimties Rytų Europos šalių, pretenduojančių tapti Sąjungos narėmis. Kaip BNS korespondentui pasakė žemės ūkio ministerijos spaudos atstovas Pranciškus Šliuzas, šis susitikimas — pirmasis ir daugiau pažintinio pobūdžio. Numatyta, kad Vy-

— Estijoje plečiasi skandalas dėl neteisėtus prekybų ginklais, kuria kaltinama Estijos armijos vadovybė. Be užpraeitą savaitę areštuotų dviejų karininkų, dalyvavimų ginklų afera įtariamai dar du generalinio štabo karininkai. Be to, atsistatydinimo pareiškimas pateiktas Vyriausiojo Estijos gynybinių pajėgų štabo viršininkas A. Sirel ir dar vienas generalinio štabo skyriaus viršininkas R. Uchteg.

Strobe Talbott išdėstė JAV požiūrį ir Europos saugumo problemas ir NATO plėtimą. Jis pareiškė, kad JAV priešinsis bet kokiai kėsinimuisi į Lietuvos suverenitetą ir pažadėjo paramą Lietuvai. Susitikimo metu, užtrukusio ilgiau nei numatyta, buvo aptarti ir kiti abiem pusėm svarbūs klausimai.

Po to, ministras Povilas Gylys susitiko su JAV Atstovų rūmų nariu, šių rūmų Tarptautinių santykių komiteto pirmininku Benjamin Gilman ir padėkojo už paramą Baltijos Valstybėms, siekiančioms NATO narystės. Kongresmanas Gilman domėjosi Lietuvos santykiais su kaimyninėmis valstybėmis, karinio tranzito per Lietuvos teritoriją reikalais, kompensacija holokausto aukoms. Ministras Gylys, apibūdinęs santykius su kaimynais, pažymėjo Lietuvos saugumo užtikrinimo ir pozityviai įvertino JAV vaidmenį šiame procese. Kongr. Benjamin Gilman labai palankiai atsiliepė apie permainas Lietuvoje ir palinkėjo Lietuvos žmonėms ekonominės gerovės.

Vėliau ministras Gylys susitiko su prezidento Bill Clinton patarėjo nacionalinio saugumo klausimais pavaduotoju Samuel Berger. Pokalbyje pasikeista nuomonėmis dėl saugumo problemų Rytų ir Vidurio Europoje bei naujų narių priėmimo į NATO atžvilgiu, santykių su Rusija ir kitais aktualiais klausimais.

Ministras Gylys pažymėjo, kad saugumo požiūriu Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtis yra kiek skirtinga nei kitų Vidurio Europos šalių, ir kad jai turėtų būti atsižvelgta, sprendžiant saugumo klausimus šiame regione.

Užsienio reikalų ministro Povilo Gylio susitikimuose taip pat dalyvavo Lietuvos ambasadorius JAV ir Kanadai Alfonsas Eidintas ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Amerikos šalių skyriaus vedėjas Giedrius Apuokas.

tautas Einoris susitikime pasakys kalbą, kurioje supažindins savo kolegas su pagrindinėmis Lietuvos žemės ūkio problemomis.

Ateityje tokie susitikimai, skirti Europos Sąjungos narystės siekiančių šalių žemės ūkio politikos koordinavimui, vyks kiekvienais metais.

V. Einoris Briuselyje taip pat susitiks su Latvijos ir Estijos žemės ūkio ministrais.

Europos Sąjungos žemės ūkio įgaliotinis Franz Fischler pranešė, kad žemės ūkis nėra svarbiausia kliūtis, trukdanti priimti Rytų Europos valstybes į šią sąjungą. Jis tai pasakė, pasibaigus neoficialiam ES žemės ministrų susitikimui.

Tačiau Lietuvoje laikoma, kad galimas Lietuvos tapimas ES nare būtų skaudus Lietuvos žemdirbiams dėl didelių šios organizacijos kokybinių reikalavimų ir griežto eksporto reguliavimo. Todėl Lietuva ir ES susitarė dėl pereinamojo šešerių metų laikotarpio, per kurį Lietuva palaipsniui mažins žemės ūkio produktų importo muitus.

Rugsėjo 14 d. Nepriklausomybės aikštėje prie Lietuvos Seimo rūmų įvyko kelių tūkstančių pensininkų bei indėlius bankuose praradusių demonstracija, kurios metu „vieningai“ priimta rezoliucija, reikalaujanti atstatyti vyriausybę, Seimą ir prezidentą. Kitoje panašiai priimtoje rezoliucijoje norima netrukus įsteigti „indėlininkų teisių gynimo ir visapusiško socialinio teisingumo partiją: Liaudies Frontas - Naujoji Lietuva“. Čia pat davus susirinkusiems pasirinkti: „Kas už tai, kad valdžioje liktų komunistai“ ar „Kas už tai, kad juos reiktų nušluoti“, žmonės „vieningu rankos pakėlimu atsakė į antrąjį klausimą“, rašoma „Lietuvos ryte“. Šią akciją organizavo „Lietuvos pensininkų komitetas“ ir „Doros-kultūros sąjunga“.

Nuotr. Ramūno Danisevičiaus, „Dienoje“

Kuriamos teisinės normos nacių kolaborantų rehabilitacijai atimti

Vilnius, rugsėjo 27 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas svarsto įstatymą „Dėl asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atstatymo“ pakeitimus, atsižvelgdamas į prezidento Algirdo Brazausko birželio 29 d. dekretą, pranešė Seimo kancleris Neris Germanas, vadovaujantis darbo grupei Lietuvos ir Izraelio santykių istorinėms ir dabarties problemoms tirti, susitikime su prezidentu rugsėjo 26 dieną.

Susitikime konstatuota, kad tarp maždaug 50,000 pastaraisiais metais rehabilituotų asmenų, neteisėtai rehabilituoti penki žydų genocido dalyviai. Be to, iki šiol atsisakyta patenkinti rehabilitacijos pažymėjimų prašymus 594 asmenims, kurie įtariamai dalyvavę genocide.

Tarptautinės žydų organizacijos yra pateikusias Lietuvai 79 rehabilituotų asmenų sąrašą, kuri įtariamai persekioje žydus per nacių okupaciją Antrojo Pasaulinio karo metais. Šių metų pradžioje Lietuvos

prezidentas pasirašė dekretus, kuriais nurodė patikrinti įtariamų asmenų rehabilitacijos pagrįstumą ir sudaryti represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams asmenų sąrašą.

Siekdama, kad žydų persekiojimai nebūtų nepagrįstai rehabilituoti, Lietuva metų pradžioje nusiuntė Izraeliui teisinio bendradarbiavimo sutarties projektą, tačiau, kaip pranešė prezidento spaudos atstovė, Izraelis išsiūlomą projektą neatsiliepė.

Rugsėjo 21 d. Lietuva nusiuntė Izraeliui pakartotiną notą šiuo klausimu. Pasitarime pas prezidentą, kuriame taip pat dalyvavo generalinio prokuroro pavaduotojas Aristidas Pėstininkas ir Aukščiausiojo Teismo teisėjas Vytautas Greičius, informuota, kad metų pradžioje panašios sutarties projektas išsiųstas ir į JAV. Lapkričio mėnesį į JAV ketina vykti Lietuvos teisininkų grupė, kuri aptars teisinės sutarties sąlygas. Ją pasirašius, būtų sukurta teisinė bazė reikalauti išduoti asmenis, kurie įtariamai dalyvavę žydų žudynėse per Antrąjį Pasaulinį karą.

Lietuvos žydų bendruomenė, kuri buvo viena didžiausių Vidurio Europoje, buvo beveik visiškai sunaikinta per nacių okupaciją Antrojo Pasaulinio karo metais.

— Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja nusprendė, kad Ukraina taps 37-ąją Europos Tarybos nare. Ji taip pat nusprendė atnaujinti Rusijos priėmimo į Europos Tarybą procesą, kuris buvo sustabdytas dėl karo Čečėnijoje.

— Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev, kalbėdamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 50-oje sesijoje, pasakė, kad Rusija sieja savo nacionalinius valstybinius interesus su „lygiaverte partneryste daugiapolariniame tarptautiniame pasaulyje“. Pasak Kozyrev, Europos saugumo sistema neturėtų remtis blokais ir „dvi-pusiais standartiniais“. Jis pasiskaitė už visurį brandolinių bandymų nutraukimą.

— Europos Tarybos Parlamento sesijoje, pasakė, kad Rusija sieja savo nacionalinius valstybinius interesus su „lygiaverte partneryste daugiapolariniame tarptautiniame pasaulyje“. Pasak Kozyrev, Europos saugumo sistema neturėtų remtis blokais ir „dvi-pusiais standartiniais“. Jis pasiskaitė už visurį brandolinių bandymų nutraukimą.

— Europos Tarybos Parlamento sesijoje, pasakė, kad Rusija sieja savo nacionalinius valstybinius interesus su „lygiaverte partneryste daugiapolariniame tarptautiniame pasaulyje“. Pasak Kozyrev, Europos saugumo sistema neturėtų remtis blokais ir „dvi-pusiais standartiniais“. Jis pasiskaitė už visurį brandolinių bandymų nutraukimą.

Lietuvos užsienio ministras kalba Jungtinėse Tautose

Vilnius, rugsėjo 27 d. (AGEP) — Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, rugsėjo 26 d. kalbėdamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje, pabrėžė, kad Lietuva siekia tapti pilnateise Europos Sąjungos nare, o kiti prioritetiniai šalies tikslai yra narystė NATO gynybos organizacijoje ir Vakarų Europos Sąjungoje.

Lietuvos užsienio reikalų ministro kalbą aptasakojusi radijo stotis „Amerikos balsas“ pažymėjo, kad skirtingai nuo pernai Jungtinėse Tautose kalbėjusio prezidento Algirdo Brazausko, jis ne žodžiu neužsiminė apie santykius su Rusija.

Povilas Gylys pabrėžė, kad Lietuva nori dar aktyviau dalyvauti Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijose.

Ministras taip pat pasisakė už JT Saugumo Tarybos išplėtimą.

Pradedamas ruošti kilnojamojo turto įkeitimo įstatymas

Vilnius, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius sudarė darbo grupę, kuri paruošė įstatymo dėl kilnojamojo turto įkeitimo projektą. Darbo grupės vadovu paskirtas teisingumo ministras Jonas Prapiestis.

Grupės narė, Naujos Ekonomikos Instituto prezidentė Dalia Vidickienė sako, jog būsimasis įstatymas turėtų pratęsti Hipotekos įstatymą, pagal kurį įkeičiamas tik valstybės įregistruotas turtas — žemė, pastatai, automobiliai ir panašiai. Įstatymas dėl kilnojamojo turto įkeitimo, tarkim, imant bankų paskolas, leis įkeisti ir neįregistruotą turtą, pavyzdžiui, ilgalaikės nuomos teisę, įmonės turtą, įrengimus ar prekes.

Civilinis kodeksas kalba apie galimybę įkeisti tiek kilnojamojo turto, tiek nekilnojamojo turto, tačiau pasigendama išsamesnio įstatymo, nes praktikoje iškyla daug neaiškumų.

Darbo grupę pareigota paruošti įstatymo projektą iki kitų

Konservatoriai reikalauja Šleževičiaus vyriausybės atsistatydinimo

Vilnius, rugsėjo 28 d. — Vėlu trečiadienio vakarą pasibaigusiame Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos posėdyje buvo nutarta reikalauti Adolfo Šleževičiaus vyriausybės atsistatydinimo, praneša Seimo opozicijos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė.

Toks sprendimas priimtas todėl, kad LDDP vyriausybės vykdoma politika žlugdo žmones, nuskurdino Lietuvos žmones, valstybės išiskolinimai užsieniui ir žmonėms pasiekė milijardines sumas, finansškai išnaudojamas kaimas, valdžios globojamoms grupuotėms padedant, prarasta šimtai milijonų valstybės bei indėlininkų lėšų.

Konservatorių pranešime spaudai rašoma, kad Tėvynės Sąjunga reikalauja nepasitikėjimą vyriausybei, kuriai vadovauja LDDP pirmininkas Adolfas Šleževičius ir nutaria teikti Seime interpeliaciją dėl jos atstatydinimo. Valdybos posėdyje buvo

pažymėta, kad vyriausybė palaiško nebaudžiamą korupciją ir suartėjo su nusikalstamomis ekonominėmis struktūromis.

Valdybos nariai diskutuodami sakė, kad Tėvynės Sąjunga kantriai stebėjo LDDP vyriausybės vykdytą politiką, reikšdama konstruktyvius įstatymų, projektų ir programų pasiūlymus, tačiau negalima be galo piktnaudžiauti Lietuvos žmonių kantrybe, nes ekonomijos žlugdymas, žmonių skurdas, korupcija, perauganti į valdžios organizuojamus nusikaltimus, pasiekė ribą, keliančią grėsmę ir ne tik demokratijai, bet ir žmonių saugumui bei patiems nepriklausomoms Lietuvos valstybės konstituciniams pagrindams.

Baigiant pranešimą rašoma, kad prieš pateikiant nepasitikėjimo A. Šleževičiaus vyriausybės dokumentą, bus konsultuojamasi su kitomis opozicinėmis frakcijomis Seime.

J. Paleckis atsisakė Seimo nario mandato

Vilnius, rugsėjo 27 d. (AGEP) — Lietuvos prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais Justas Paleckis nutarė atsisakyti Seimo nario mandato ir trečiadienį įteikė oficialų pareiškimą Vyriausiajam rinkimų komitetui, kuriame rašoma: „Dėl to, kad darbas Seime nesuderinamas su dabartiniu mano pareigų atlikimu, pranešu, jog atsisakau Seimo nario mandato“.

Kaip žinoma, rugpjūčio pabaigoje jam buvo įteiktas Seimo nario mandatas po to, kai atsisakė Seimo narys socialdemokratas Audrius Rudys. Justas Paleckis buvo pirmasis nepatekęs į Seimą pagal social-

Rusijos pareiškimai dėl NATO — motyvuojami vidaus politikos

Vilnius, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Lietuva, net ir pareiškusi savo aišką ketinimą tapti pilnateise NATO nare ir pasirašiusi Europos asociacijos sutartį, palaiko gerus kaimyninius santykius su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių Taškento karinės sutarties dalyviomis, pastebi Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Politikos departamento direktorius Petras Zapolskas.

Pasak jo, tai yra geriausias įrodymas, kad Lietuvos integracija į transatlantines ir Europos struktūras stiprina saugumą regione, ir liudija, jog kai kurių kaimyninių valstybių vadovų priešintis NATO plėtimui yra „tik politinė širma, o ne realus tarptautinio ir regioninio saugumo vertinimo atspindys“.

P. Zapolskas pokalbyje komentavo Rusijos gynybos ministro Pavel Gračev pareiškimą žurnalistams, kad Baltijos šalių priėmimas į NATO taptų Rusijos „pakantumu“.

metų balandžio 1 dienos. Dalia Vidickienė tikisi, kad pirmąjį 1996 m. pusmetį jis bus pradėtas svarstyti Seime.

demokratų sąrašą 1992 m. Seimo rinkimuose.

Pokalbyje su korespondentu Paleckis sakė per apie mėnesį trukusį apsisprendimo laikotarpį konsultavęs su daugeliu politikų. Jis pažymėjo labai vertingas konsultacijas su prezidentu Algirdu Brazausku. Pasak J. Paleckio, prezidentas, nors ir patarė pasilikti dabartinę pareigę ir atsisakyti Seimo nario mandato, buvo labai tolerantiškas ir ragino spręsti patiam. To, pasak prezidento patarėjo, jis negalės pasakyti apie kai kuriuos kitus politikus, kurie mėgino daryti spaudimą.

Paleckis pažymėjo, kad per tą mėnesį „išryškėjo svarbių pozicijų“. Kaip pagrindines priežastis atsisakyti Seimo nario mandato J. Paleckis nurodė socialdemokratų pareiškimą, kuriame jie reikalavo, kad norėdamas dirbti jų frakcijoje, prezidento patarėjas privalėtų įvardinti tuos prezidento žingsnius, kuriems jis nepritaria, išsakyti požiūrį į LDDP užsienio politiką ir įvertinti LDDP veiklą. Pasak J. Paleckio, padaryti tokį pareiškimą būtų neįmanoma, nes jis būtų negarbingas.

Be to, per metus iki kitų Seimo rinkimų vienas „nelabai daug ką gali nuveikti Seime“, sakė prezidento patarėjas. Jis taip pat pažymėjo nenoris pasitraukti iš aktyvios veiklos užsienio politikoje, o suderinti darba Seime su dabartinėmis prezidento patarėjo pareigomis būtų neįmanoma.

J. Paleckiui atsisakius Seimo nario mandato, Audrius Rudys užimti pretenduoja vilnietis, inžinierius Jonas Antanaitis, pastaruoju metu dirbęs socialdemokratų frakcijoje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 29 d.: Arkangelai Mykolas, Gabriėlius ir Rapolas; Kęsgaila. 1529 m. paskelbta pirmoji Lietuvos Statuto redakcija.

Rugsėjo 30 d.: Šv. Jeronimas, Bažnyčios mokytojas (340-420 m.); Sofija (Zofija), Žymantas, Gudrė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

PAGAL LINIJĄ ARBA TU NIEKAS...

(„Geležinio daktaro“ gyvenimo nuotrūpa)

Algimanto Saunorio tėvas Antanas, Lietuvos kariuomenės kapitonas, pirmosios sovietų okupacijos metu buvo „išsiustas“ į Sovietų Sąjungos gilumą „pagilinti“ karines žinias. Šeima paliko Vilniuje, tačiau netrukus prasidėjo Antrasis pasaulinis karas ir antrieji okupantai vokiečiai užėmė Lietuvą. Tėvas iš Rusijos negrįžo.

Algimantas ir vyresnysis brolis Vytautas, jau žymus sportininkas Lietuvoje, karui baigiantis, vokiečiams traukiantis ir antrajai sovietų okupacijai artėjant, nusprendė laukti grįžtančio iš Sovietų Sąjungos tėvo. Mama, prisijungusi bėglių grupėn, pasitraukė į Vakarų. Broliai pasilikę krašte pagaliau susitiko su savo tėvu. Būdami geri sportininkai, tuoj įsijungė į Sovietinės Lietuvos sportinį gyvenimą. Deja, vyresnysis Vytautas anksti mirė palikęs žmoną, sūnų ir dukrą. Algimantas, pergyvenęs brolio netektį, tęsė mokslą ir sportavo. Daug dėmesio skyrė stalo tenisiui.

„Lietuvos aide“, 1995.8.19 laidoje, Roma Griniūtė rašo apie Algimanto Saunorio gyvenime pasiektą garbę, jo „nuvainikavimą“ ir pagaliau iš sovietinio „rojaus“ pasitraukimą laisvan pasauliu.

Gerą dešimtmetį Algimantas Saunoris buvo Lietuvos stalo teniso karalius. Jis karaliavo ir SSSR čempionatuose. Vienetų varžybose laimėjo šešis SSSR čempionato auksinius medalius (1952, 1953, 1954, 1956, 1959 ir 1961), o 1958 m., kartu su Rimu Paškevičiumi, tapo Europos stalo teniso dvejetų vicečempionu. Jam buvo duota „geležinio daktaro“ pravardė, kuri prigijo, nes jo žaidimo stilius nebuvo per daug įspūdingas, tačiau labai pastovus ir nepalaūžiamas.

Baigęs aktyviai sportuoti, jis daugeliui buvo rodomas pavyzdžiu: diplomuotas gydytojas – tarptautinės klasės sportininkas. Buvo reklamuojamas spaudoje, net vyriausybės žmonės liaupsėjo, kokį sportininką sovietų sistema išaugino ir t.t.

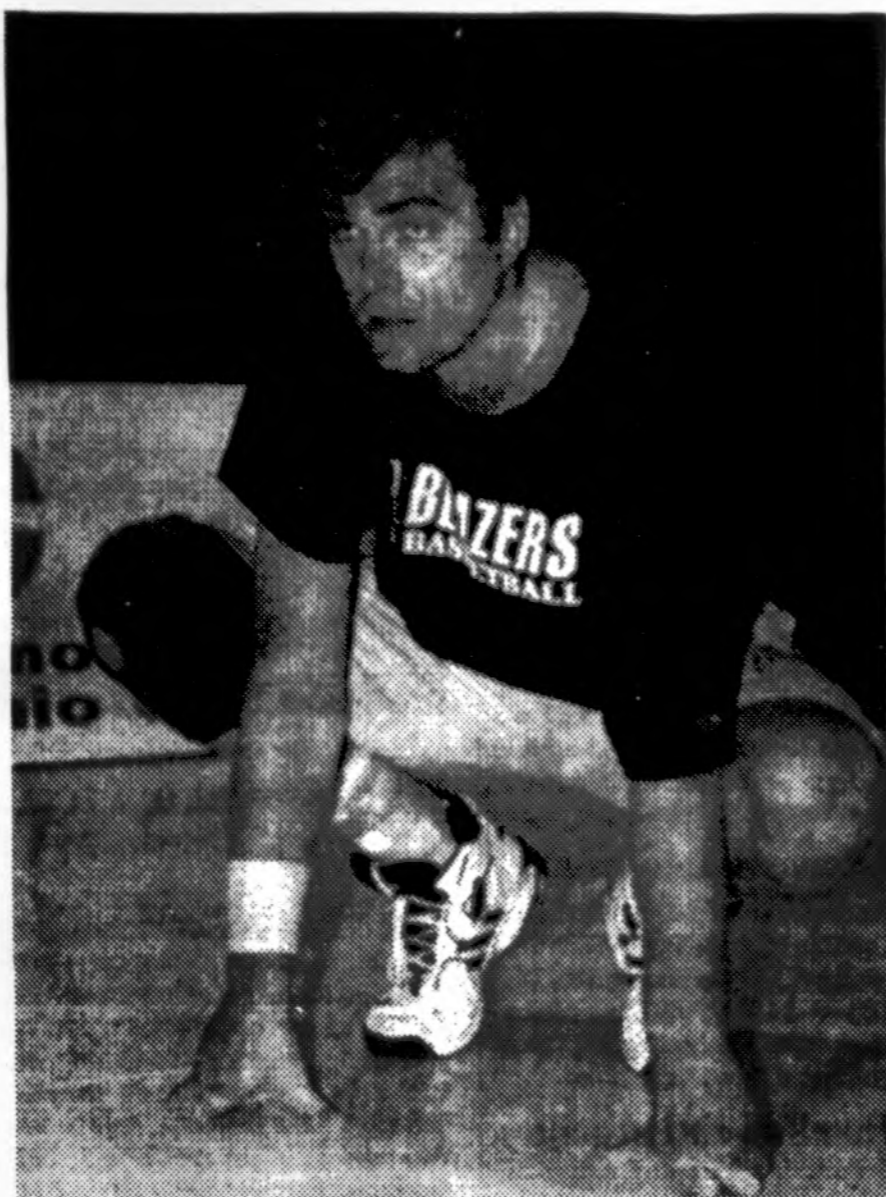
Pagaliau, 1969 m. A. Saunoris gavo leidimą aplankyti Kanadoje, Hamiltono mieste,

gyvenančią savo mamą. Antrą kartą atvyko jis 1972 m. ir, pagaliau, 1975 metais. po didelių pastangų buvo išleistas su šeima pas senyvą motiną gyventi ir ją globoti.

1980 metais „Minties“ išleistame leidinyje „Metai ir star-tai“ Algimanto Saunorio nei „kvapo“. Visiškai tapo igno-ruojamas. Šio veikalo autorius Mindaugas Barysas jau yra miręs, tačiau knygos leidybos procedūra gerai prisimena Vilniuje gyvenantis dailininkas Vytautas Gudelis. Jis sako: „Leidyns buvo jau beveik pa-ruoštas spaudai, kai Algiman-tas Saunoris pagaliau gavo leidimą išvykti į Kanadą pas savo motiną. Tada iš CK atėjo komanda: sumažinti leidinyje Saunorio nuotraukų. Jų buvo šešios, tris reikėjo išimti. Paskui, kai knyga jau buvo nu-vežta į Karolio Poželos (dabar „Spindulio“ spaustuve Kaune, man paskambino Barysas ir pasakė gavęs iš CK komanda, kad „Metuose ir startuose“ Saunorio neliktų nė pėdsako. Barysas turėjo perrašyti tekstą, o man teko važiuoti į Kauną ir keisti nuotraukas. Kodėl – niekas nesivargino paaiškinti. Dir-bau tada „Gimtajame krašte“. Ten man pasakė ir net parodė, kur „šuo pakastas“: interviu Kanados „Tėviškos žiburiams“ Algimantas Saunoris leido sąu blogai atsiliepti apie tarybinę sistemą ir pavadino ją vergija. Tu užteko, kad užsitarnautų juoda tuometinės Lietuvos valdžios nemalonė“. Ilgam užsi-traukė... Galima buvo pama-nyti, kad Algimantas Saunoris Lietuvoje paskelbtas „Persona non grata amžiams“.

Gyvenimas nestovėjo vietoje. Griuvu Sovietų Sąjunga ir niekas daugiau nesidomi buvu-siais jų nutarimais. Dr. Algi-man-tas Saunoris gyvena Hamil-tone, Kanadoje, ir verčiasi gydytojo praktika. Dar vis aktyvus sporte, žaidžia lauko tenisą. Neseniai lankėsi Lietu-vijoje ir dalyvavo V PLS žaidynių vyriausybės, žaidžia lauko tenisą. Kaip jis sako: „Per stalo tenisą visus plaukus praradau. Stalo tenisas tai nervai. Tenisas – poilsis“.

Sig. K.

Arvydas Sabonis Oregono „Trail Blazers“ uniformoje.

Nuotr. J. Staselio

ARVYDAS SABONIS „TRAIL BLAZERS“ AIKŠTELĖJE

Portland, Ore., rugsėjo 27 d. – Lietuvos krepšinio žvaigždė Arvydas Sabonis antradienį per treniruotę jau vilkėjo Portland komandos „Trail Blazers“ raudoną juodą aprangą, tačiau jo sutarties pasirašymas atidėliojamas.

Per treniruotę A. Sabonis metodiškai metė iš trijų taškų zonos, po to su būsimaisiais savo komandos draugais trumpai pažaidė, nurungdamas buvusį „Trail Blazers“ centrą Kevin Duckworth. Trisdešimtmetis A. Sabonis aikštelyje judėjo jei ne greitai, tai tikrai lengvai.

A. Sabonis jau savaitę yra apsisotęs Portland, Oregon. Jis nekantriai laukia sutarties pasirašymo su Portlando komanda „Trail Blazers“.

Vienas A. Sabonio agentų, Arturo Ortega, teigia, kad krepšininkas nėra nustebęs dėl laukimo ir yra įsitikinęs, kad sutartis bus pasirašyta. Turė-damas laisvo laiko, jis su žmona apžiūrėjo kelis namus, tačiau nė vieno jų dar neišsirinko.

Prieš pasirašydami sutartį su Arvydu Saboniu, „Trail Blazers“ vadovai turi rasti būdą suteikti jam vietą komandoje ir sutarti dėl atlyginimo laikantis naujų NBA nuostatų.

Sutartis turėtų būti pasirašyta iki spalio 6 d., kai prasideda komandos treniručių stovykla, pasakė „Trail Blazers“ klubo prezidentas Bob Whitsitt.

Pasak A. Sabonio agento, sutarties pasirašymas vilkinamas dėl kitų žaidėjų problemų. Puolėjas Bill Curley dėl pavasarį sužeistos pėdos nesugeba įveikti fizinio patikrinimo. Jis turėjo pereiti iš Detroit „Pistons“ į „Trail Blazers“, šioms koman-doms prieš sezoną keičiantis keliais žaidėjais. Pagal victos spaudą, dabar abu klubai siekia sudaryti naują susitarimą.

Lietuva padės filipiniečiams ugdyti krepšininkus

Manila, Filipinai, rugsėjo 25 d. (AGEP) – Vildamiesi susigrąžinti geriausios Azijos krepšinio komandos titulą, Filipinai pirmadienį pasirašė sutartį su krepšinio milžinų tėvyne – Lietuva, kuri padės treniruoti filipiniečius.

Abiejų šalių sporto pareigūnai pasirašė sutartį Maniloje, dalyvaujant Lietuvos premjerui Adolfui Šleževičiui, pirmąją jo dviejų dienų oficialaus vizito dieną.

Sutartyje, be kita ko, numatyta įsteigti Filipinuose krepšinio akademiją, kuriai vado-

vaus Lietuvos treneris.

Tuo tarpu Filipinų prezidentūros pranešime sakoma, kad filipiniečiams ir be krepšinio yra ko pasimokyti iš lietuvių. Pasak pranešimo, A. Šleževičius yra pelnęs pasaulio pripažinimą drąsiomis ekonominėmis ir finansų reformomis.

„Filipiniečiai ir lietuviai turi panašią aistrą krepšiniui ir tam gali labai padėti (Lietuvos) premjeras, kuris pats žaidžia krepšinį“, sakoma Filipinų prezidentūros pranešime.

Pastaraisiais metais Lietuva, drauge su Kroatija ir Serbija, yra viena galingiausių Europos krepšinio valstybių.

Filipiniečiai iki 1980 dešimtmečio pirmavo Azijos krepšinyje, tačiau vėliau juos nurungė aukštesni Kinijos krepšininkai ir geriau paruošti Korėjos bei Japonijos žaidėjai.

LIETUVOS KREPŠINIO AŽUOLUI – „ILGIAUSIŲ METŲ“

Rugsėjo 1 d. Lietuvos Kūno kultūros instituto aktų saleje buvo iškilmingai pagerbtas vienas Lietuvos krepšinio ažuolų krepšininkas, treneris, organizatorius, teoretikas – docentas Stepas Butautas, kuriam sukako gražus 70-ties metų jubiliejus.

(„Kauno diena“, 09.04)

ANTANAS SUPRONAS POKALBYJE SU ŽURNALISTU

Visų PLS žaidynių liudininkas Antanas Supronas, šimet atvykęs į V žaidynes Lietuvoje, Vilniuje užsuko ir į „Lietuvos sporto“ redakciją pasikalbėti laikraščio prenumeratos reikais. Kalbėjosi jis su žurnalistu Algirdu Kazilioniu, kurio paklaustas pareiškė, kad pirmosiose PLS žaidynėse, kurios vyko 1978 metais Toronte, jis buvo aktyvus jų organizatorius ir talkininkas. Po jų, jau tik stebėtojas, matęs jas Čikagoje 1983, Adelaidėje 1988 ir Lietuvoje 1991 metais.

Jaunystėje A. Supronas domėjosi visomis sporto šakomis, tačiau labiausiai – lengvąja atletika. Lakstė jis paskui Alfonsą Vietriną, žymųjį Lietuvos tolimų nuotolių bėgiką – rekordininką, mėgo šuolius į tolį. Šokinėjo jis su Danute Vitartaitė-Ruzgienne, Lietuvos moterų krepšinio rinktinės buvusia žaidėja, ir kt. Algirdo Kazilionio paklaustas apie 1940 metais pasiektą Lietuvos rekordą, Antanas atsakė: „Jis buvo moteriškas – toks, kaip Vilmos Bardauskienės pasiektas pasaulio rekordas – 7 metrai ir 12 cm. Tuomet pagerinau Fomino-Sakalausko iki tol buvusį aukščiausią rezultatą dešimčia centimetru.“

Sig. K.

ŠARŪNO MARČIULIONIO KELIAS NBA

1989-1990 metų sezoną Šarūnas pradėjo „Golden Gate Warriors“ komandoje, kuriai (su pertraukomis) atstovavo penkeris metus. Sėkmingiausias jam buvo 1991-1992 metų NBA čempionatas, kai taškų vidurkis išaugo iki 18,9, ir Šarūnas tarp „šeštųjų“ lygos žaidėjų baigė antruoju, šiek tiek atsilikęs nuo Seattle rungtyniaujančio vokiečio D. Schrempf.

Asmeniniai Šarūno rekordai NBA pirmenybėse – 35 taškai per rungtynes, 10 rezultatų virš perdavimų, 9 perimti kamuoliai. Paskui atletiką gynyje emė persekioti sunkios traumos: kojos (pėdos) lūžis, kelio sausgyslių trūkis bei operacija, dėl kurių teko praleisti pusantro sezono. Šarūnas Marčiulionis, 31 metų amžiaus, mano, kad „Sacramento Kings“ komandoje jis turėtų daugiau žaisti, nes tarp „karalių“ nedaug gynyjų. Be to, Šarūnas galės dažniau susitikinėti su savo dukrele Kriste, kuri gyvena San Francisco.

(LR 09.20)

KAUNIETĖS LĖMĖ LAIMĖJIMĄ

Kauno mergaitės padėjo Lietuvos rinkinei iškovoti Europos finalą. Iš Bulgarijos Gabrovo miesto, kur vyko Europos jaunių krepšinio atrankinės varžybos, sugrįžo penkis jaunosios Kauno krepšinio mokyklos prie švietimo skyriaus krepšininkės, trenerių St. Vilkauskienės ir L. Barčienės auklėtinės.

(„Kauno diena“, 09.04)

SUSITIKIMAS SU SVEČIU IŠ JAV

Kauno „Gongo“ klube Lietuvos bokso federacijos Zigmą Katilius ir boksinkinai susitiko su Remigijum Gaška, atvykusiu iš JAV. Dabar gyvenantis Floridoje, jis yra pensijoje ir savo iniciatyva padeda Lietuvos sportininkams, besiruošiantiems dalyvauti olimpinėse žaidynėse 1996 m. vyksiančiose Atlanta, Georgia.

Gaška Kaune jau trečią kartą. Jam čia patinka, buvo per Pasaulio Lietuvių sporto žaidynes. Jis yra Lietuvos Olimpino komiteto atstovas Amerikoje.

(„Kauno diena“, 09.04)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4546 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4546 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesaujami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

ROMAS ALDERDAICE V PLS ŽAIDYNĖSE

V PLS žaidynėse (1995) Lietuvoje dalyvavęs Kanados lietuvis Romas Alderdaice, 1500 m. distancijoje užėmė ketvirtą vietą (4:01,36). Pokalbyje su „Lietuvos sportas“ žurnaliste Maryte Marcinkevičiūte jis pareiškė, kad užimtą vietą esą patenkintas, nors šį atstumą Kanadoje jau yra įveikęs per 3 min. 58 sek. (Pasaulio rekordas yra 3:27,37 pasiektas alžyriečio N. Morceli 1995 liepos 7 d.

Romas yra 25 metų amžiaus, gyvena Burlingtone, Ontario. Yra baigęs mokyklą ir įgijęs inžinieriaus specialybę. Jau 8 metai treniruojasi ilgų nuotolių bėgimuose, dalyvauja Kanados varžybose, kaip vienas iš geresnių. Jis patenkintas pasirikta sporto šaka.

Lietuvoje ji sužavėjo Kryžių kalnas, Trakų piliis, Aušros vartai ir žmonės. Žurnalistės paklaustas, kaip jis taip gražiai

išmoko lietuviškai, jaunas sportininkas atsakė: „Mama, ji iš Utenos, o tėtis kanadietis. Lankiau Hamiltono lietuviškąją savaigalią mokyklą, artimai draugauju su daktaru Algimantu Saunoriaus (buvusio stalo teniso žymūno, Sig. K.) sūnumi ir kitais lietuviams“.

Kaip pamename, IV PLS žaidynėse 1991 Lietuvoje dalyvavo Amerikos lietuvis Andrius Klemas ir laimėjo maratono bėgimą Trakai - Vilnius. Romą Alderdaicę gerai pažinodamas, taip pat žinodamas jo pajėgumą tolimuose bėgimuose, patarė jam vykti į žaidynes Lietuvoje.

Sig. K.

JURGIS KAIRYS KANADOJE ANTRAS

Kanados Abbotsford aerodrome vykusiose „Breitling“ Pasaulio taurės akrobatinio skraidymo antrojo etapo varžybose antrąją vietą užėmė Lietuvos lakūnas. Nugalėjo prancūzas – Dominique Roland.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm 3 v.p.p. 7 v.v. antr. 12-30 v.p.p.
treč. uždarė, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

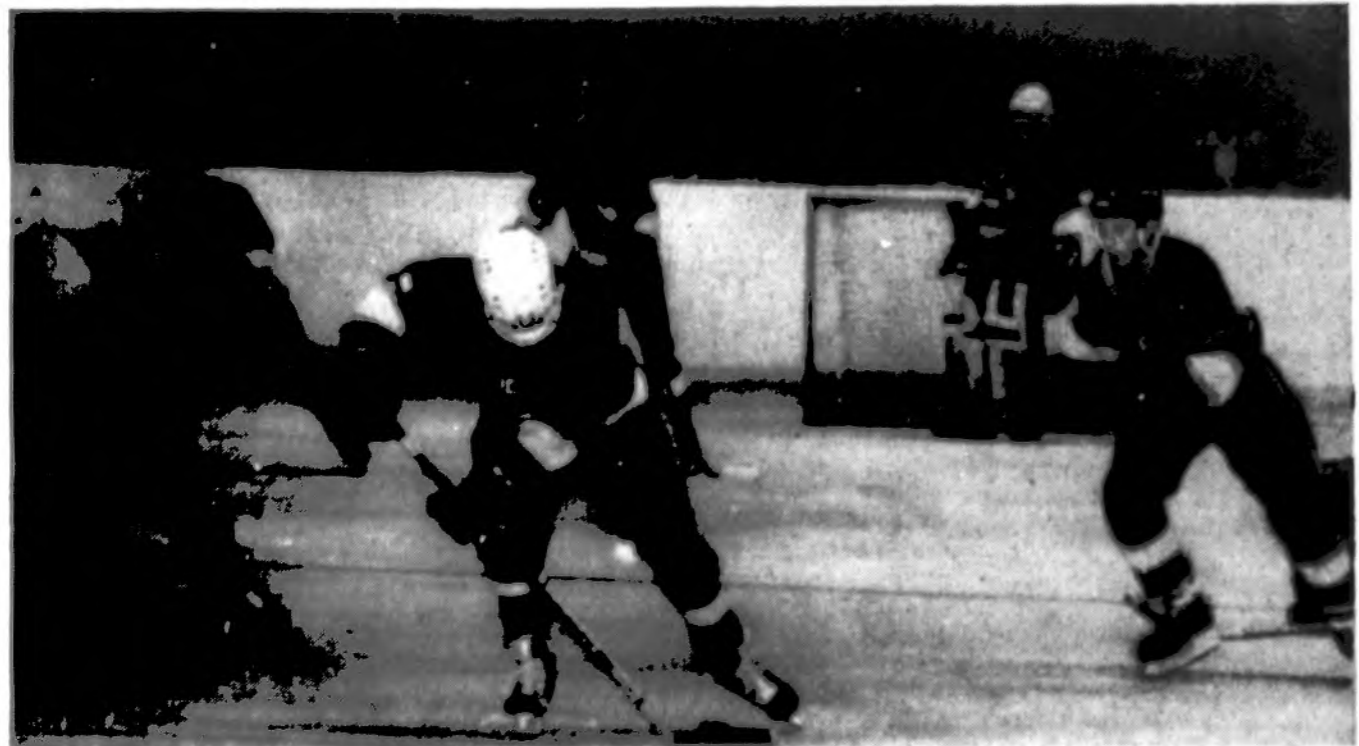
EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4447 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimam
absoluciai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Elektrėnuose Šiaurės Amerikos lietuvių jungtinė ledo ritulio komanda žaidžia prieš Kauno veteranus.

Nuotr. V. Kapočiaus

ARTĖJA JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

Dalijamės mintimis su Krašto valdybos pirmininke Regina Narušiene

LIŪDA RUGIENIENĖ

— Jau metai laiko, kai esate Krašto valdybos pirmininkės pareigose, turėjote progos įvykdyti praėjusios sesijos, įvykusios Washingtono, nutarimus ir sugalvoti kai kuriuos savo projektus. Ar galite skaitytojams papasakoti apie savo atliktus darbus, kurie buvo įgyvendinti paskutiniųjų metų laikotarpyje?

— Mūsų kadencijos pirmaisiais metais reikėjo susiorganizuoti. Mano dėmesys buvo kreipiamas ir ryšius su Lietuva. t. y. Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės bendrą Komisiją, taip pat Lietuvos įstojimo į NATO narystės reikalą. Mūsų projektas HR-7 buvo praves-tas JAV Kongrese vasario 16 d. Padėka priklauso Visuomeniniui reikalų tarybai ir lietuviams aktyvistams šio krašto politikoje, ypač iš Detroito, kurie padėjo surasti respublikoną Kongreso atstovą J. Knollenberg iš Michigano, rėmusį HR-7. Pagrindinę rolę atliko Kongreso atstovas R. J. Durbin iš Illinois. Praeitais metais nemažai dėmesio skyrėme organizaciniams reikalams. Aš aplankiau maždaug dešimt apylinkių ir tris apygardas, kad sužinočiau, kas jiems yra labiausiai reikalinga sustiprinti vietinę veiklą. Norime į veiklą įtraukti ir naujus emigrantus. Paruošėme apylinkėms vadovėlius, kuriuose bus daug informacijos, kaip apylinkė turi būti suorganizuota ir veikti. Surengėme penkis seminarus: „Pagalba Lietuvai“ gegužės mėn. Čikagoje, Ekonominių reikalų tarybos konferenciją gegužės mėn. Lemonte, Visuomeninių reikalų seminarą birželio mėn. Washingtono, apylinkių suvažiavimą birželio mėn. Washingtono, Mokytojų studijų savaitę Dainavoje. Mes dirbome ne tikai vienoje srityje, bet, kaip matote, visose srityse. Kultūros reikalų taryba pradėjo užrašyti po Antrojo pasaulinio karo ateivių istoriją, tą atlikti yra labai svarbu, nes tie, kurie šį laikotarpį kartu ir Antrąjį pasaulinį karą pergyveno, pradeda išmirti ir, jeigu neatliksime šio darbo, tai prarasime svarbią mūsų istorijos dalį. Taip pat sukūrėme Religinį reikalų tarybą, kuri labai gražiai veikia ir jau paruošė

tikybės vadovėlių mūsų liuanis-tinėms mokykloms. Rėmėme JAV sportininkus, vykstančius į V Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje. Ruošiamės X tautinių šokių šventei, kuri vyks 1996 m. liepos 6 d. Rosemont, Illinois. Perkelėme mūsų nuolatinę raštinę į Washingtoną. Ten įrengėme techninę aparatūrą, kuria mes dabar galime su Lietuva susisiekti per „Internet“. Esame pasirošę dirbt greitai ir efektyviai. Mūsų pastangos paskirti profesorių Landsbergį, kaip Lietuvos atstovą „Victims of Communism Memorial Foundation“, buvo taip pat svarbus reikalas, kadangi Lietuva sunkiai nukentėjo nuo komunizmo ir neturėti savo atstovo šitame fonde būtų atmetimas mūsų kančios. Maždaug šie yra bendri mūsų kadencijos pirmųjų metų veiklos bruožai.

— Aukščiau minėjote, kad buvo įsteigta LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisija, kuri jau šį rudenį pradės savo darbą. Ar galėtumėte nors trumpai apibūdinti, šios komisijos tikslus?

— Komisija yra svarbi tuo, kad vienoje vietoje ir vienu metu galėsime atvirai visi susitikti, susipažinti ir pradėti kalbėti tais klausimais, kurie yra svarbūs ir Lietuvai, ir mums. Pirmasis susitikimas galbūt būtų daugiau organizacinis, susitarimas dėl veiklos reguliavimo. Mums visiems rūpi NATO klausimas, svarbu pateikti informaciją Lietuvai, taip pat svarbu ją gauti informaciją, kad galėtume pateikti JAV valdžiai. Aš manau, kad NATO klausimas bus nusprendžiamas JAV valdžios, kadangi ji yra vadovė pasaulio politikoje ir jos nuomonė nepaprastai svarbi. Čia bus mūsų darbas įtikinti JAV valdžią, kad turi priimti Lietuvą į NATO narystę, bet reikia kartu su Lietuva dirbti. Taip pat mes galime Lietuvai atsiųsti ekspertus, kurie gali padėti paruošti apsaugos struktūrą, pasiręgti kariuomenės atžvilgiu. Galime pradėti kultūrinį bendradarbiavimą. Švietimo srityje mums reikia pagalbos vadovėlių leidimui, mokytojų paruošimui. Bendradarbiavimas turėtų būti dvipusis, ne vien tik Lietu-

„Draugo“ puotoje rugsėjo 24 d. Martiniuke salėje susitiko (iš kairės): JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras ir LF Tarybos pirm. Marija Remienė. Iš šypsenų galima spresti, kad visiems buvo smagu.

— JAV Lietuvių Bendruomenė neturi pakankamai lėšų, kad galėtų išlaikyti padengti, taigi našta teks sutikusiems į komisiją įeiti. Baiminomės, kad dėl šios priežasties gali nebūti pakankamai norinčių komisijoje dalyvauti, bet jų atsirado nemaža grupė. Taryba gali išrinkti tik penkis. Aš norėčiau, kad išlaikys padengtumė patys ir Lietuva turėtų išlaikyti kuo mažiau, nes, kaip vis žinome, jų ekonominė būklė šiuo metu yra ypač sunki. Pakankamai daug kienčia Lietuvos žmonės, ir prie šios sunkios naštos mes neturėtume prisidėti.

— Prašau plačiau mūsų visuomenę papasakoti apie Washingtono projektuojamą nuo komunizmo aukų nukentėjusiems, kurių suskaičiuojama net 100 milijonų, paminklų-muziejų? Prašyčiau paaikškinti apie prof. Vytauto Landsbergio paskyrimą atstovauti lietuviams, kad mes geriau žinotume šio projekto istoriją.

— Žydams yra svarbūs jų genocido paminklai ir muziejai. Negalime užmiršti, kad pasaulyje yra labai daug nukentėjusių nuo komunizmo. Šią faktą yra itin svarbu dokumentuoti. JAV Kongresas nusprendė — reikalinga sukurti muziejų ir fondo direktoriai pakvietė tuos kraštus, kurie nukentėjo nuo komunizmo, paskirti savo atstovus. Pakvietimas buvo nusijostas prezidentui A. Brazauskui ir tai įvyko prieš maždaug metus. Tikslios datos neturiu. Kai mūsų atstovė Washingtono Asta Banionytė buvo pakviesta dalyvauti šio fondo susirin-

kimuose, ji pastebėjo — nėra iš Lietuvos atstovo. Tai tuomet JAV Lietuvių Bendruomenė atsiklausė fondo direktoriaus, ar Lietuva nebuvo pakviesta, o jei buvo, tai koks buvo atsakymas. Mums atsakė, kad pakvietimas buvo išsiųstas prezidentui A. Brazauskui ir paaikškino, kad kai kurie pakviesti neatsakė, o kiti atsakiusieji pareiškė, kad jie nuo komunizmo nenukentėję. Nepasakė, koks buvo prezidento Brazausko atsakymas. Nusprendėme, kad Lietuvai turi būti atstovaujama šitame fonde, kadangi mes labai daug nukentėjome. Pasiūlėme fondo direktoriui dvi pavardes: prof. Vytautą Landsbergį ir Balį Gajauską. Jie pasirinko profesorių V. Landsbergį, kuris iš tikrųjų pasaulio aktyve yra sim-bolis kovos prieš komunizmą. Jo vardas ir pavardė plačiai žinoma čia Amerikoje ir jie su dideliu malonumu priėmė prof. V. Landsbergio kandidatūrą. Igalioja šio komiteto, JAV Lietuvių Bendruomenės išsiuntė laišką V. Landsbergiui ir pranešė apie jo pakvietimą. Jis per mus atsakė, kad priimsis šį paskyrimą ir dabar yra oficialiai įtrauktas atstovauti Lietuvai. Šitas paskyrimas buvo atliktas Lietuvos Bendruomenės pastangomis. Labai džiaugiamės prof. V. Landsbergio sutikimu, kadangi matome, jog jis bus visuomet atsimintas, kaip siela to laikotarpio kuomet mes kovojome ir laimėjome prieš komunizmą.

— Ar jūs manote, kad šiam uždaviniui galės padėti JAV gyvenantys lietuviai?

— Mes galėsime padėti suteikdami informaciją, rinkdami aukas ir — svarbiausia — pateikdami duomenis apie mūsų kančias. Tą informaciją reikės surinkti ir Lietuvoje, ir čia, nes ir mes stipriai nukentėjome nuo komunizmo. Kai

kurie iš mūsų praradome savo šeimas jau nekaltant apie turta, betgi, svarbiausia, netekome savo tėvynės. Tai yra mums didžiausias skausmas. Nors dabar čia gyvename Amerikoje ir gan gerai gyvenam, bet vis tiek ilgą laikotarpį buvome praradę tą kraštą, kuriame esame gimę.

— Kartais visuomenėje girdėti pasisakymų, kad mūsų visuomeninis-politinis darbas jau yra pasibaigęs ir mes turėtume rūpintis tik savo reikalais. Ką galėtumėte pasakyti apie tai?

— Aš net nežinau, ar šitoki mūsų darbą vadinčiau politiniu. Tai yra bendruomeninio pobūdžio darbas, kuris ypač reikalingas. Nors esame ir pavargę, nusivylę, tačiau negalime nustoti dirbti. Mums yra reikalinga padėti Lietuvai tapti demokratinio kraštu. Šiandieną yra pavojus, nes dabar kraštas susidaro iš dviejų klasių. Tie, kurie buvo anksčiau vadovai dabar yra savininkai. Jų yra labai maža grupė. Dauguma yra tu, kurie iš tikrųjų vargsta, o vidurinės klasės beveik nėra ir čia yra pradžia diktatūros. Mums reikia labai budėti, kad Lietuvoje nepasidarytų diktatūra ir ji netaptų nedemokratiška ir žmonės žinoti, kaip veikti, dar yra ne visai suprantama. Galime šitame darbe labai daug padėti, bet taip pat reikia, ir visuomet reikės, stiprios išeivijos. Mums anksčiau graso kiti mūsų kaimynai — vokiečiai, rusai, lenkai. Tiktai stipri, aktyvi išeivija galės čia triukšmą kelti ir padėti, taip, kaip ir anksčiau padėdavo. Šiuo metu yra svarbus NATO klausimas. Bus didelė kova, nes JAV valdžia daugiau palanki Rusijai, bet, aš manau, juo daugiau su Rusija dirbs, tuo geriau supras, kad Rusija yra pavojinga ne vien Lietuvai, bet ir kitiems kraštams, kurie yra Rusijos kaimynai. Mūsų darbai neužsibaigė, jie tęsiasi toliau. Nėra tokie aiškūs, kaip buvo, nes mes kalbėdavome tik apie nepriklausomybės atstatymą, šiandieną Lietuvos atsikūrimas yra labai sunkus, nes tai yra pasikeitimas ir galvojimo, ir veikimo, ir paties gyvenimo. Visa tai ima laiko. Mes turime juos suprasti, gerbti ir kartu su jais dirbti, kad padėtume mūsų visų mylimą tėvynę atstatyti.

— Nuo ko, jūsų nuomone, priklausys Lietuvos įstojimas į NATO? Vieni mano, kad reikia turėti stiprią rinką, kiti — kariuomenę turi atitikti NATO standartams, tretį vėl kelia tam tikrus reikalavimus. Ar iš tikrųjų nepriklausys nuo politinių įvykių, (Nukelta į 5 psl.)

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-SUOPIENĖ

Birželio 27 d. Vakar buvau Panevėžyje. Klaičiau atrodė mūsų miestas. Nors dar mačiau rusų, bet turbūt jau paskutiniai, nes labai maži, o ir tie patys kažkur skubėjo. Žmonės bėgo iš miesto, degė kai kurie namai, virš miesto skrido Vokietijos lėktuvai, nešdami mūsų laisvę, o ar iš tiesų — laisvę, kurios taip laukėme?

Grįždama iš Panevėžio, sužinojau, kad apskrities ligoninėje yra atvežtas sunkiai sužeistas partizanas Antanas Ivanauskas iš Alinavos kaimo. Galėjo toji kulka klyti mano broliui, nes jie abu buvo sykiu prie Naujamiesčio vieškelio, kuriuo važiuavo rusų kariuomenė. Kulka buvo skirta vienam iš jų dviejų.

Skaudu. Antanas mirė. O mirė dėl bolševikų kaltės. Komunistai, palikę ant operacijos stalo sunkiai sužeistą Ivanauską ir kitus sužeistus partizanus, išsivare operacijai pasiruošusius gydytojus į saugumą, kur juos žiauriai nukankino. Taip žuvo Panevėžio miesto geriausi gydytojai, dr. Gudonis, dr. S. Mačiulis ir dr. Žemgulis. Kaip žiauriai jie buvo kankinami, kaip jie šaukėsi pagalbos, kad praieivis Vaišvila, ejęs gatve pro saugumo rūmus, stabtelėjo išgirdęs šauksmą. Budeliai, jį pastebėję, pagriebė nutempė į kankinimo vietą, ir ten sykiu prie daktarų nužudė. Atsiet, kad nebūtų liudininkų. Ir tai atsitiko pačią paskutinę dieną, prieš vokiečiams ateinant į Panevėžį. Tuo tarpu mūsų sužeistieji partizanai mirė ligoninėje, gal paskutinį atodūsi leidami sykiu su jų gydytojais. Prie kankinių daktarų buvo rasta ir nu-

dyta gailėstingoji sesuo Kanevičienė. Ėjo kalbos, kad ji įskundusi gydytojus, o pamačiusi, koks likimas jų laukia, bėgo gelbėti. Taip ir ją ištko gydytojų likimas.

Prie Panevėžio cukraus fabriko atkastas bendras kapas. Sušaudyti žmonės. Tai bolševikų darbas. Išbėgdami dar pasistengė kerštą įvykdyti. Nebūtų jie bolševikai, jei to nepadarė. Žmogaus gyvybė jiems nulis. Tai iš Panevėžio apylinkių suvežti įvairaus išsilavinimo lietuviai. Ryt juos, tuos tautos kankinius, laidos. Laidosime ir mes savo Antaną Ivanauską. Pinsime jam vainiką iš tų ažuolų, po kuriais mažas būdamas žaidė su gėlėmis, po kuriais, būdamas piemenėliu, bandą ganė, po kuriais, būdamas berniuku, naktigonių dainą dainavo, žirgelius saugodamas. Po kuriais nuo bolševikų slėpėsi ir, būdamas partizanu, nakvynę susirasdavo. Džiaugsis jis dabar, kad sesės lietuvaitės jam ažuolo lapų vainiką nupins, žuvusiam už tėvynę, atlikusiam pareigą tėvynei. Prie tavo kapo, Antanai, beausant laisvės rytui, suplevėsus trispalvė, atsiguliant tau į laisvą tėvynės žemelę.

Birželio 28-toji diena. Šiandieną rinkome Panevėžio ligoninėje esantiems ligoniams produktus. Žmonės supranta jų padėtį ir noriai aukoja. Brolis išvažiavo parvežti iš ligoninės mirusį Antaną Ivanauską. Daug besitrukiančių rusų karių. Slenka jie miškais, matomai atkirsti, pavieniai, bailūs ir alkani. Daug jų mūsų partizanai sugaudė ir nuginklavo. Apygyvendino juos laikinai mūsų klebono klotime, kur apylinkės ūkininkai sunėšė jiems maisto ir jie galėjo tinkamai pavalgyti.

Spirakiuose jau iškėlėme trispalvę ir gėlėmis papuošėme Šiaulių sąjungos kryžius.

Birželio 30-toji diena. Šiandien palaidojom Ivanauską. Kiek čia ašarų ir skausmo — tylaus skundo, kuri

gali suprasti tik šeima, pati išgyvenusi tą skausmą. Verkia šiandien visa Lietuva ir sykiu džiaugiasi. Juk nėra džiaugsmo be skausmo, kaip nėra laisvės be kraujo ir kančios.

Mūsų mergaitės šiandien išvežė į ligoninę surinktas aukas. Jos ten dalyvaus ir iškilmingose nužudytų lietuvių laidotuose.

Mintimis grįžtu atgal. Keistas supuolimas. Pernai mūsų kaime buvo šventinamas naujai pastatytas kryžius. Kaip tik kryžiaus šventinimo dieną bolševikai peržengė Lietuvos sieną. O šiemet buvo šventinamas pas kitą ūkininką pastatytas kryžius ir vėl kaip tik kryžiaus šventinimo dieną Vokietijos kariuomenė peržengė Lietuvos sieną.

Bolševikams Lietuvoje siaučiant, buvo girdima įvairių pranašysčių. Viena jų vis dėlto išsipildė. Buvo pasakyta, jog bolševikai Lietuvoje bus vienus metus ir aštuonias dienas. Taip dabar ir yra. Jie bėga.

Rūpi man, kur šiuo metu yra mano broliai. Steponas gal Kaune partizanauja, o su Anicetu gali būti blogai. Jis karys. Galėjo jį išvežti kur ar ir vietoje likviduoti. Laukiame žinijos.

Buvau Gilbonyse. Ten taipgi yra žuvusių partizanų. Vienas ypač žiauriai nukankintas ir tai vietinių prisipalėklių darbas. Daug apylinkės bolševikuojančių išbėgo į rytus pas savo „saulę“, kiti apsigalvoję grįžo, pasiryždami vietoje atgailoti.

Mūsų apylinkėje areštuoti tik šeši. Tai penki vyrai ir viena moterėlė. Kokie jau čia „nusikaltėliai“ — savi jie mums. Kas, kad dirbo vykdojamajame komitete. Juk turėjo kas nors būti. O juo geresnis lietuvis, tuo mums geriau. Gaila jų, bet tikiu, kad jiems nieko bloga neat-sitiks. Lietuvis nekaltu lietuviu nesikraus.

Danutė Bindokienė

Fantazija ir tikrovė

Šiomis dienomis tolimosios Australijos literatūrinis pasaulis atsidadė aštrioje kritikos šviesoje, kai jauna ir labai išgarsinta rašytoja prisipažino, kad jos autobiografijoje nėra ne kislelio tiesos, o tik labai nekilios vaizduotės vaisiai („New York Times“, rugsėjo 26 d.). Savo knygyje „The Hand That Signed the Paper“ (Rašta pasirašiusioji ranka) Susan Demidenko (bent tokia pavardė rašyta knygoje) rašo apie ukrainiečių rolę žydų bausių žudynių Ukrainoje metais. Kaip galima spręsti ir iš autorės pavardės, ji sakėsi esanti ukrainiečių kilmės (bent iš tėvo pusės), o knygoje aprašyti įvykiai paimti iš jos pačios šeimos praeities.

Knyga susilaukė ne tik didelio dėmesio, bet šiemet apdovanota aukščiausia Australijos literatūros premija — „Miles Franklin“ žymeniu, tačiau tiek žydų, tiek ir ukrainiečių etninės grupės Australijoje knyga griežtai pasmerkė. Žydai ją pavadino skatinančia antisemitizmo, o ukrainiečiai teigia, kad knygoje šlykščiai teršiamas visos jų tautos vardas ir klastojama istorija.

Antisemitinis kaltinimas knygai pagrįstas autorės tekste išskaitoma prielaida, kad Holocaustas Ukrainoje vyko kaip vietinių gyventojų kerštas už žydų žiaurumą ir bendradarbiavimą su sovietine komunistų partija, prievarta suvarant ūkininkus į kolchozus ir dirbtiniu būdu sukeliama bada, kurio metu mirė nemaža dalis Ukrainos gyventojų. Dėl keršto paskatintų veiksmų ir kitų panašių „kalčių“ ukrainiečiai neturėtų būti persekiojami ar baudžiami, nes tai natūrali žmogaus reakcija — keršyti savo skriaudėjui. Kadangi Australijoje gyvena nemažai ukrainiečių, ir visą jų bendruomenę pradėta žiūrėti, kaip į karo nusikaltėlius.

Tos istorijos atomazga pasirodė keistesnė ir už turinį. Kai knyga susilaukė vis daugiau ir daugiau dėmesio, jis nukrypo ir į jaunąją autorę. Susan Demidenko tapo garsenybe, su kuria pasikalbėjimų nuolat reikalavo žiniasklaida. Pagaliau ji spaudimo neišlaikė ir prisipažino, kad „The Hand That Signed the Paper“ nėra jokia autobiografija, bet — nuo pradžios iki galo — visiška fantazija. Autorė neturinti nei lašelio ukrainiečių kraujo (tėvai emigravę iš Anglijos), o pavardė ne Demidenko, bet Darville.

Vokiečiai jau nužygiavo į rytus, kur girdėti tik duslūs sprogimai. Šaunūs vyrai. Nė palygint su rusais negalima. Vėjai jie „nenugalimajai“, ar geriau „nepavejamajai“ armija.

Liepos 2-rosi. Atvažiavo brolis Steponas iš Kauno. Pasakojo jis kai ką apie kovas su bolševikais. Jis — partizanas. Atvežė lietuvišką laikraštį „I laisvė“ ir „Išlaisvintas panevėžietis“. Jie tokie įdomūs, taip esame pasilgę tikros lietuviškos spaudos, kad išsidalinę po lapą skaitėme visi. Daug per tą laiką įvykdyta Lietuvoje žudynių. Pravienskiečiai, Rainių miškas ir kitur. Visur matyti negirdėtas žiaurumas. Toks žiaurus tegali būti tik bolševikų išaugintas žmogus.

Liepos 6-toji. Parvažiavo brolis Anicetas. Jam pavyko laimingai atsipalaiduoti iš savo dalinio ir raudonųjų draugijos ir pasiduoti vokiečiams. Gavęs trumpas atstogas, parvažiavo į tėviškę. Papasakojo apie visus vargus, atsiskiriant nuo rusų ir vėl išvažiavo kovai prieš raudonuosius.

Panevėžyje matyti vis daugiau lietuvių karių, dėvi jie ant rankovės lietuviškas spalvas, tuo išsiskirdami iš kitų. Jie linksmi atskratę raudonųjų.

Brolis Steponas vėl tarnauja policijoje — atgavo savo vietą, iš kurios buvo išstumtas. Mūsų garbingos policijos vietoje buvo milicija, sudaryta pagal jų tvarką. Ūkininkams vėl gražinama iš jų nusavinta žemė.

Kova eina tolyn nuo mūsų. Rusai bėga — vokiečiai vežasi. Ir sekasi jiems.

Latvija ir Estija atrodė daugiau nukentėjo kaip Lietuva. Dabar išeis viso Pabaltijo vyrai ir tai bus atpildas už visą mums padarytą blogį.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

**CLEVELAND, OH
„DOLERIAI IR JAV“
NEAUGA IR MĄSTO**

Clevelando LB apylinkės socialiniai skyriai padovanoja Marija Mikonienė. Prieš beveik penkerius metus Angelės Staškuvienės iniciatyva šio skyriaus rūmuose suorganizuota speciali moterų talka koldūnams-virtinėliams su mėsa gaminti. Čia arti 30 Cleveland moterų, laikas nuo laiko, susirenka į erdvią ir patogią įrengtą Dievo Motinos parapijos virtuvę šiuos lietuvių mėgstamus patiekalus gaminti; vėliau juos parduoda ir pelnu dalinasi su Lietuva, jos pagalbos reikalingais žmonėmis ir parapija, kurios patalpomis, dujomis, elektra naudojasi. Šios gerasirdės — altruistinės nuotikos moterys, susirinkusios kelias valandas „iš peties“ dirbdamos, kiekvieną kartą pagamina arti šešis tūkstančius virtinių. Šios veiklos rezultatas iki dabar jau 9,230 dol. Po vasaros atostogų darbas vėl pradeda-
mas.

Uždirtinti pinigai šiaip paskirstyti: parapijai — 2.857 dol., per BALFą išsiųsta Lietuvos našlaičiams, Sibiro tremtiniams, politiniams kaliniams — 1,105 dol.; Jėzuitų mokyklai Vilniuje — 1,000 dol.; Sibiro tremtinių ir politinių kalinių šeimoms — 975 dol.; Clevelando kultūriniam darželiui — 858 dol.; Sibiro tremtinių namams Vilniuje — 500 dol.; Viešvilės vaikų namams — 250 dol.; Lietuvos Caritas — 200 dol. Vytauto Lukošiuo daugiausiai šeimai — 100 dol. Be to, šios talkos darbininkės yra paėmusios globoti vieną politinių kalinių šeimoms našlaitį, kuriam iš savo asmeninių pinigų jau yra pasiuntusios 400 dol.

Persijustus pinigus Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga pati paskirsto labiausiai paramos reikalingiems. Clevelando socialinis skyrius yra gavęs jaudinančių padėkos laišku. Iš Varėnos (1995.4.26) rašo: „Paėmus ir rankas jūsų dovana, ją pabučiavau ir iš akių ištryško ašaros, ašaros skausmo, kartu ir džiaugsmo, begalinio džiaugsmo. Tai pirmoji pagalba iš nepažįstamų... Bučiuoju jus rankas ir tariu aciu, aciu, kad nepamiršote ir gelbstite savo brolius ir seseris, palūžusius tremty nuo kančių ir bado...“

Laiške iš Jonavos (1995.8.22) rašoma: „Jūsų pagalba tarsi Dievo dovana. Nuosirdžiai dėkoju Klivelando lietuvių bendruomenei...“ Apie save laiško autorė prisimena: „Sibire išbuvaui 10 metų. 10 metų neturėjau duonos, buvau bimirštanti iš bado. Vasarą buvo geriau, buvo žolių, šiek tiek bulvių užsiagindavome, o žiemą reikėjo kapoti sušalusią žemę ir vėrti žolių šaknis... Tai buvo praėjus...“

dabar pagal naują įstatymą man perskaičiavo pensiją. Nors skaitosi, kad tremtiniams skiriama valstybinė, man išėjo tik 40 dol. į mėnesį, nes dirbtus užskaitė tik Sibiro (10 metų). Užsimokant už butą, vandenį, o dar žiemą reikės sumokėti už šilumą ir labai baisu — nieko nelieka maištui...“

Tai tikastais ištraukos iš graudžių laiškų. Tos darbščiosios bitelės, susibūrusios talkos ratelėje, kuriam toliau vadovauja Angelė, atlieka pasigeretiną darbą, padeda atsikuriančiai Lietuvai, sujungia Nemuno vaikus ir per platus Atlantą. Šių nuosirdžių talkininkų sąrašas matoma: N. Biečienė, R. Čepulienė, D. Čypkienė, R. Čiuberkienė, B. Laurinaitienė, S. Mačienė, M. Mikonienė, R. Nasvytienė, A. Ožinskienė, G. Plečkaitienė, M. Puškorienė, J. Račlytė, O. Ralienė, A. Razgaitienė, O. Ročiūnienė, O. Šilėnienė, O. Skardienė, A. Staškuvienė, V. Štimburienė, R. Šukienė, O. Žygnienė ir J. Vėlyvienė.

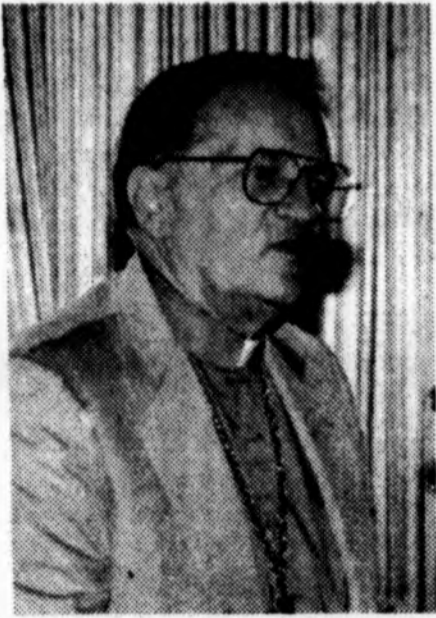
„Lietuvos aide“ (1995.7.19) žurnaliste Palmira Vaičiūlenaitė straipsnyje „Doleriai ant medžių neauga ir JAV“, rašydama apie Clevelando lietuvių moterų talkos vieneta, kurios gamina virtinukus, juos parduoda, gauna po kelis šimtus dolerių, kuriuos siunčia į Lietuvą kaip paramą tremtiniams, jų namų šildymui, remontui, varguolių valgykloms, mokykloms, vaikų globos namams ir t.t.... Dėkojama šioms šaunioms moterims už rūpinimąsi Lietuvos visuomene! Toliau žurnaliste nusiskundžia, kad Lietuvos verslininkai per mažai prisideda prie šalpos darbo.

V. Rociūnas

„DAINAVOS“ ANSAMBLIS IR LIETUVOS JAUNŲJŲ MENININKŲ PARODA

Didžiojo mūsų tautinio meno ansambliams, lietuviška daina, šokių ir žodžių išjungiančiais ir mūsų išsivijusių tautinės gyvybės puoselėjimą ir jos pratesimą ateinančioms kartoms. Tik uoliųjų, nepavargtųjų dainininkų, šokėjų, meninio žodžio artistų, jų vadovų, dirigentų ir režisierių dėka galime rasti tautinės atgaivos šiame tautų konglomerate.

Ar ne su skaudančia širdimi atsisveikinome su „Čiurlionio“ ansambliu ir su „Grandinėle“, ar ne su džiaugsmu klausomės Dievo Motinos parapijos ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos chorų, vadovaujamų muz. Ritos Čyvaitės-Klajonienės, ar ne viltingai girdima žinia, kad

Kun. Hansas Dumpys, lietuvių ev. liuteronų Bažnyčios išsivijimo vyskupas.

Darbingas Maž. Lietuvos fondo visuotinis susirinkimas

Mažosios Lietuvos fondo IV visuotinį susirinkimą toje pačioje Balzeke Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje 1:25 val. p.p. dalyvių pasveikinimu pradėjo ML fondo valdybos pirm. Vilius Pėteraitis iš Montreolio. Pareiškęs, kad susirinkta aptarti ML fondo dabarties veiklą, ateities planus, kryptis bei kitus projektus, o taip pat išrinkti naujus rinkomuosius organus, susirinkimui pirmininkauti pakvietė MLF vicepirm. Ieva Adomavičienė iš Toronto, sekretoriauti — čikagietė Irena Regienė.

Garbės prezidiumui užėmus vietas, buvo priimta darbo tvarkė ir I. Adomavičienės perskaitytas ML fondo III visuotinio suvažiavimo, 1992 m. rugsėjo 5 d. vykusio Toronto, protokolas. Vyko pranešimai.

ML fondo pirm. V. Pėteraitis pasidžiaugė visų valdybos narių našiu išpajėgimu atlikimu. Fondo darbai atsispindi jo leidžiamame biuletenyje. ML fondo v-bos branduolys yra Montrealyje su nariais Toronte ir Čikagoje. Ryšiai palaikomi laiškais, telefonu, apler šiais. Biuletenu leidžiama 200. Jis siunčiamas nariams, spaudai, lietuviškoms radijo programoms. Siunčiamas ir Lietuvon, kur jis labai vertinamas ir

jauna „Grandinėle“ mokyklos išugdytos šokėjos ir vadovės Aidos Rubinylės? Tai reikšminga, „Grandinėle“? Tai reikšminga, kalbą apie mūsų išsivijusių ryžtą išlikti Nemuno šalies tėvynainiais.

Džiaugiamės, kad šis rudens-žiemos renginių sezonas pradėdamas dviem didingais renginiais — „Dainavos“ ansamblio, vadovaujamo jauno talentingo muziko Dariaus Polikaitis (31), koncertu ir jaunųjų Lietuvos menininkų paroda tradiciniai Lietuvių dienose 7 d.,

šeštadienį, 6:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Bilietai po 15, 10 ir 7 dol. Salėje vietos numeruotos. Užsakyti galima skambinant tel. Viktoriui Šilėnui (531-8207) ar Salomejai Šukienei (851-6149) po 5 val. vak. Sekmadieniais bilietai platinami Dievo Motinos parapijos svetainėje po lietuviškų pamaldų. Po koncerto-vaizdo ir pabendravimas svetainėje.

Sekmadienį, spalio 8 d., 10 val. r. šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Giedos „Dainavos“ ansamblis. Po pamaldų vyks Lietuvos jaunųjų menininkų paroda — „Vilnius grafikoje ir akvarelėje“. Parodos kuratorius Algimantas Kezys. Įėjimas au-ka.

Rengėjas — LB Clevelando apylinkės valdyba — kviečia jus dalyvauti visuose renginiuose. V.R.

Dalis D.L.K. Birutės draugijos narių Clevelande, po š.m. rugpjūčio 28 d. Dievo Motinos bažnyčioje aukotų šv. Mišių už a. a. gen. Vladą Nagevičių ir jo žmoną a. a. Veroniką Nagevičienę. Iš k.: sėdi D.L.K. Birutės dr. J. Budrienė ir Garbės narė I. Jonaitienė. Stovi — Z. Skardienė, L. Nagevičienė, V. Macijauskienė, R. Nasvytienė, N. Čičienė, B. Pautėnienė ir E. Mažonienė.

**MAŽOSIOS LIETUVOS
REZISTENCINIO SĄJŪDŽIO IR
FONDO SUVAŽIAVIMAS**

IRENA REGIENĖ

prašoma ankstyvesnių laidų. Suminėjo Lietuvos spaudoje Maž. Lietuvos temomis pasireiškiančius asmenis, taip pat mokslinius tyrinėjimus atliekančius, įvairias studijas rašančius bei išleistų knygų autorius ir ML fondo jiems suteiktą paramą. V. Pėteraitis priminė fondo tikslą — rinkti Maž. Lietuvos reikalus liečiančią medžiagą, rūpintis Maž. Lietuvos istoriniu palikimu ir, lydimas istoriniu palikimu ir, lydimas istoriškai numatytus reikalavimus, išleisti bent penkis mokslinio turinio knygas. Su kaupiant vis daugiau medžiagos, nutarta tęsti knygų leidimo grandį. Knygų leidimas Lietuvoje labai brangus, todėl mažintinas leidžiamų knygų tiržas, o jau išleistoms būtina pakelti pardavimo kainas. Iki šiol fondo nariai nemokamai gaudavo kiekvieną išleistą knygą. Pradedant 6-ju leidinių knygą, velti siūsti numatoma tik fondo nariams, j MLF įnešusieriamas grynai literatūrinio žanro knygų leidimui ar jų premijavimui. Tam reikalingi atskiri mecenatai.

ML fondo Kanadoje izdo globėja Ieva Adomavičienė, atliekanti išsamų finansinį pranešimą, perskaitė ir Revizijos komisijos pranešimą, pasirašytą Gytio Šerno, Vandos Norvaišienės ir Gertrūdos Jocienės.

ML fondo JAV-se išdininkas Ramūnas Buntinas pateikė paviršingai paruoštą izdo stovio pranešimą, o JAV Revizijos komisijos pranešimą atliko Aldona Buntinaitė.

Diskusijoje dėl pranešimų dalyvavo: Teodoras Blintras, Leonas Adomavičius, dr. Domas Kaunas, Vilius Pėteraitis, Algis Regis, Ieva Adomavičienė, J. Dainauskas, Balys Račkauskas, Kurtas Vėlius ir kt.

Dr. D. Kaunas pagyrė fondo darbą ir skatino leisti tik realius mokslinio turinio veikalus. Linkejo ir toliau veikti įstatuose numatyta kryptim, nesibaikant ir kitas sritis. Leidžiant knygas, atsiriboti nuo didžiųjų valstybinių leidyklių, o daugiau dėmesio teikti mažesniems privačioms rimtai dirbančioms leidykloms, kurių Lietuvoje dabar esama arti 700. Taip pat patarė Lietuvoje suburti talkininkų ir vny patalintųjų būrėlį.

V. Pėteraitis primė, kad Lietuvoje reikalingas asmuo prižiūrėti ML fondo knygų leidybą, kad darbas būtų atlie-

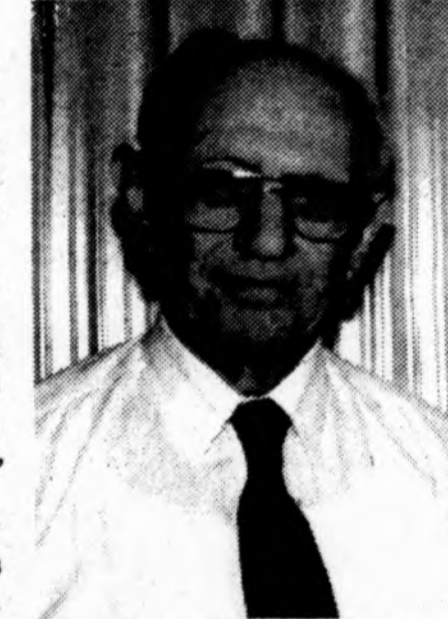

Algis Regis, Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas.

kamas laiku ir taip, kaip numatyta sutartyse.

Po pertraukos V. Pėteraitis ir Ieva Adomavičienė pranešė apie jau išleistas, spausdinamas ir numatomas leisti knygas, čia pat atsakydami į paklausimus. Pranešimas buvo įdomus ir keliantis nusistebėjimą V. Pėteraitio sugebėjimu tuo pat metu pačiam atlikti mokslinius darbus, vadovauti fondo, suorganizuoti knygų leidybą ir surasti Lietuvoje talkinančią kompetentingų žmonių grupę. Gyvenant Amerikoje, o knygas spausdinant Lietuvoje, susiduriama su sunkumais, kuriuos nugalėti reikia daug kantrybės, pastangų ir pakartotinių kelionių.

Pasidžiaugta ankstyvesniais metais išleista Jono Užpurvio knyga „Trys kalbinės studijos“, monumentalio Viliaus Pėteraitio moksliniu veikalu

Vilius Pėteraitis, Mažosios Lietuvos fondo valdybos pirmininkas.

„Mažoji Lietuva ir Tvanksta“ ir š.m. pavasarį iš spaudos išėjusia labai svarbia Martyno Brako „Mažosios Lietuvos politinė ir diplomatinė istorija“. Netrukus tikimasi pasirodant M. Purvino „Klaipėdos krašto lietuvių mokyklų draugijos istorija“ ir Miko Šlažos „Žvėrys žmogaus pavidalu“ lietuvių ir vokiečių kalbomis. Spaudai ruošiami ir ateinančiais metais pasirodant laukiama M. Gelžinio „Mano gimtinė — Mažoji Lietuva“, o taip pat ir MLF Dr. Vydūno premiją laimėjusi dr. D. Kauno „Mažosios Lietuvos knyga — lietuviškos knygos raida 1547 iki 1940 m.“. Spaudai baigiama paruošti ir V. Pėteraitio „Mažosios Lietuvos vėtovardžiai, jų kilmė ir reikšmė“.

Spaudai šiuo metu ruošiami Jono Užpurvio „Mano literatūrinis palikimas“ lietuvių ir vokiečių kalba. Anas Lymanas rašo atsiminimus apie savo veiklą, įjungdamas atsiminimus su ta veikla susijusių kitų asmenų. Dr. D. Kaunas parašė knygą „Aušrininkas“ apie tautinio atgimimo spaudos kūrėją Jurgį Mikšą, jo gyvenimą ir darbą leidžiant „Aušra“. Dr. Birutė Baltrušaitytė-Masionienė baigia ruošti rankraštį „Mažosios Lietuvos moterys“. M. ir M. Purvinių studijai „Mažosios Lietuvos kaimo architektūra“ medžiaga teberenkama. Laukia dar visa eilė ir kitų projektų bei ML fondo remtinų darbų.

(Bus daugiau)

• Rašytoja Ieva Simonaitytė gimė 1897 m. sausio 23 d. Vanaguose, Klaipėdos krašte.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE REAL ESTATE

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archez Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. [kaihavimas veltui.]

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• MLS kompiuteriur FAX pagalba
• Nuosavybių [kaihavimas veltui]
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Nusipirkite Indiana valstijoje, netoli ežero, Beverly Shores apylinkėse, 7 butai, restoranas ir baras; 2 1/2 auto garažas; apie 2 akrai žemės. Kaina \$265,000. Skambint sav. tel. 407-627-1795. Su pakankamu įnašu, išsiskirkimo sąlygos žemu procentu.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MOVING—KRAJSTYMAS
Profesionalus patarnavimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, alumininiai ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-969-2658.

FOR RENT

Išnuomojamas 1 kamb.
2 mieg., 2 vonių bute, Willowbrook, IL. Skambinti po 9 v.v. tel. 708-794-9319.

HELP WANTED

European restaurant in Lemont is looking for kitchen help.
Call 708-257-7570.

FOR SALE

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis
Atlieka: Kepurnę, Brolio sode, Du raitu jojo, Lėlinių Kadrlilis, Parovėja, Rolenderis, Pjensė skrabalams, Polka, Į šventę, Kadrlilis ir Untka, Jaunimo šokis.
Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius: Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kasetės kaina 10 dol., Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Pėsintiimo išlaidos: USA — 3 dol.; Canada — 4 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

NUO DUSIOS IKI TIBERIO I tomas. Vingiuotas mano gyvenimo kelias biografiniuose atsiminimuose. 1912-1960. 443 psl. Knygos kaina \$10.00. Užsakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridedama \$2.50. Illinois gyventojai dar prideda Sales tax \$0.88.

NUO DUSIOS IKI TIBERIO II tomas. Atsiminimai apima 1960-1970 metų laikotarpį. 428 psl. Knygos kaina \$10.00. Užsakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridedama \$2.50. Illinois gyventojai dar prideda Sales tax \$0.88.

NUO DUSIOS IKI TIBERIO III tomas. Atsiminimai apima 1970-1975 metų laikotarpį. 390 psl. Knygos kaina \$10.00. Užsakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridedama \$2.50. Illinois gyventojai dar prideda Sales tax \$0.88.

Užsakant visus 3 tomus mokama pigesniai: \$15.00. Užsakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridedama \$4.00. Illinois gyventojai dar prideda Sales tax \$1.31.

Knygos užsakoma: **DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.**

**Dr. JUOZAS JAKŠTAS
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA
1918-1940**

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūriny, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė. Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įreisuota, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridedama **2.50 dol.**, [Kanadą] **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar prideda **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

LAIŠKAI

IŠTIESKIME RANKA

Kaip buvo pranešta „Drauge“ rugpjūčio 11 d., V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms skirtos oro balionų šventės metu liepos 29 d. tragiškai žuvo katalikas poetas, redaktorius, penkių vaikų tėvas Vaidotas Daunys. Prieš kelerius metus jis viešėjo Čikagoje ir skaitė poeziją, dalyvavo Ateities savaitgalyje. Žuvusiojo abu tėvai yra invalidai, sesuo taip pat turi penkis vaikus ir nepajėgia materialiai padėti, o žmona našlaitė – dabar dar ir našlė. Šeima atsidūrė sunkioje padėtyje, todėl kviečiame ištiesti pagalbos ranką ir siųsti aukas a.a. Vaidoto Daunio šeimai šiuo adresu: Lithuanian Catholic Charities, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629.

Dr. Linas Sidrys
Chicago, IL

REIKIA IR KITAIP MAŠTANČIŲ

Perskaitęs „Drauge“ vyriausios redaktorės vedamąjį „Dar ko nesuimanys“, negaliu sutikti su jos kai kuriomis mintimis. Ačiū redaktorei Danutei Bindokienei už iškilimą turėtų praeities rūpesčių ir siekių palaikyti ryšį su išsisklaidžiusiais mūsų tautiečiais. Manyt, jog ir daugelis kitų skaitytojų nesutiks su joms teigimu, kad buvo kritikuojami nauji užsimojimai atkurti lietuvišką TV programą, dar negimusį projektą.

Ekonomija diktuoja savo. Užsitarė ankstyvesnės radijo TV programos tik dėl lėšų stokos. Prieš porą mėnesių nustojo veikti ir „Margutis“. Petras Petrutis skelbdavo „Margutonus“, bet, matomai, atsiliepė mažas skaicius remėjų. Reikia prisiminti, kad vyresnioji karta pavargo nuo nuolatinių aukojimų, be to, daugelis iškeliavo į amžinybę, o naujai atvykę, dar nespėjo reikiamai įsikurti. Manyt, kad vedamajame paminėti kritikai užpuolėjai dėl lietuviškos TV programos išreikšė tą, ką diktuoja piniginė ekonomija. O dėl vargstančių, tai reikia sutikti su Kristaus pasakymu: „Vargstančių visada turėsite...“, todėl ir mes nepajėgsime visų aprūpinti. Žinoma, būtų sveikinantis užmojis, jeigu atsirastų genijus, kuris sugebėtų pritraukti didžiulius verslo įmones lietuviškos TV programos išlaikymui, nes jos skiria milijonines sumas savo gaminių reklamoms.

Antanas Pauzolis
Chicago, IL

DĖMESIO VERTAS PASIŪLYMAS

Jau ne kartą teko skaityti, kad PLB valdyba planuoja šaukti kitą PLB seimą Lietuvoje. Nežinau, ar ji tuo reikalu tarėsi su JAV LB Krašto valdyba, bet manau, kad sušaukimas PLB seimo Lietuvoje gerokai sužlugdytų Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Mano nuomone, tame seime dalyvautų labai mažai JAV LB ir Kanados LB rinkimų atstovų. O tas būsimas seimas labai svarbus, nes jame bus renkama nauja PLB vadovybė. Jau dabar yra kivių tarp PLB ir JAV LB Krašto valdybų. Jau dabar kalbama, kad PLB valdyba peržengia savo teises. O koks bus pasitikėjimas nauja PLB valdyba Amerikoje, kai jos rinkimuose dalyvauja tik keletas PLB atstovų iš mūsų krašto ar iš Kanados? Šiaip ar taip, PLB valdybos veikla daugiausia remiasi tų kraštų finansine parama.

Siekiant iškilmingumo, PLB valdyba gali šaukti visų kraštų rinktus seimo narius kitu laiku, bet ne tada, kai bus renkama

Dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė, dr. Vytas Narutis ir Kongreso atstovas Richard Durbin jam suruoštamame pagerbime Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, rugsėjo 15 d.

nauja PLB valdyba. Iš praeities žinome, kad PLB seimus JAV LB ir Kanados LB Kraštų valdybos paremdavo finansiniai, apmokėdavo ne vieno PLB seimo nario iš kitų kraštų kelionės išlaidas. Abejoti, ar tokia parama ateitų, seimui vykstant Lietuvoje. Toks PLB seimas būtų menkinantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, o mes visi trokštame, kad ji būtų stipri. Todėl siūlau JAV LB Tarybos artėjančioje sesijoje šį klausimą nuodugniai pasvarstyti ir savo nuomone pranešti PLB valdybai, kad šaukštai nebūtų po pietų.

Vytautas Kutkus
JAV LB Tarybos narys
Dearborn Heights, MI

AR TAI LIETUVIŲ KALBA?

Dar dėl lietuvių kalbos „utėlizacijos“ Vytautas Plukas (rugsėjo 15 d. „Drauge“) laišku skyrtyje bando pasiūlyti iš Jono Šarkos pareiškimo, kad anglicizmai padaro lietuvių kalbą juokingą.

Pataria J. Šarkai žvilgtėti į „Dabartinės lietuvių kalbos žodyną“ – 1993 m. leidimą, kur 873 puslapyje randami žodžiai: utilitarinis, utilitarizmas, utilitarizacija ir utilizuoti. Tie žodžiai dabartinėje lietuvių kalbos vartosenoje leistini ir vartotini (taip bent galvoja V. Plukas).

Sumaniau ir aš po tą žodyną pasižvalgyti, ir labai liūdina pasidarė beskaitant. 819 puslapyje akis drasko: špilka, špijonas, šposas, špricas, net štepselis bei špitolė. Tai tokia dabartinė lietuvių kalba...

Įvairiausių lietuvių kalbos žinovų dabar yra gausybė Lietuvoje ir negi jie negali, ar nesugeba, tą mūsų nuostabią kalbą nuo svetimų šiukšlių apvalyti? Kodėl? Anglicizmus dabar vartoja vadinamieji inteligentai ir intelektualai – tai „aukštos klasės“ išsilavinimo parodymas.

Džiaugiuosi, kad tėvas J. Vaišnys, S.J., „Laiškuose lietuviams“ pradėjo sudarinėti svetimžodžių sąrašėlį (kuris tęsis per kelis numerius). Gal tas tėvo Vaišnio bandymas gelbėti lietuvių kalbą nebus „balasas, šaukiantis tyruose“ ir išgelbės nuo priartėjimo prie „Bromos atvertos ing viečnasti“.

Emilija Valantinienė
Chicago, IL

RAMYBĖS IEŠKOKIME GAMTOJE

Trumpas komentaras dėl gyd. L. Sidrio straipsnio, išspausdinto „Drauge“ 1995 m. rugpjūčio 29 d. „Pavojinga gyventi fantazijomis“

Nebesuprantu, tikrai nebesuprantu, kodėl toks dr. Sidrys šaiposi iš Lietuvoje leidžiamo „Caritas“ žurnalo sveikatos patarimų skyriuje spausdinamų gyd. Petro patarimų.

Jis rašo, jog gyd. Petras sako, kad „miške galima pasisemti daugiau sveikatos, negu vaistinėje... Išnaudokime kiekvieną progą pabūti miške“. Valio! Ačiū, labai ačiū gyd. Petru už tokį protingą patarimą! Čia Amerikoje tokių protingų patarimų labai trūksta.

Ypač tas patarimas naudingas šeimoms. Juk tiek daug džiaugsmo, dvasios ramybės galima pasisemti gamtoje. O miškas, ypač Lietuvos miškas, tai nuostabi dovana žmogui. Man gaila amerikiečių vaikų, didelę dalį gyvenimo praleidžiančių prie televizorių, kurių programos ugdo toli gražu ne gerąsias vaiko savybes, slopina fantaziją ir t.t.

Aš tai su gyd. Petru. Naudojimas gamta, kiek tik begalim, o ji tikrai mums dosniai atsilygins!

Birutė Barton
Norwood, MA

ROMO KALANTOS PAMINKLAS DAINAVOJE

Aldona Šmulskienė gražiai aprašė žurnalo „Pensininko“ ir jo redaktoriaus Karolio Milkovaičio pasiekimus. Įdomioje korespondencijoje teigta, kad „K. Milkovaitis yra Romo Kalantos paminklo Čikagoje, vienintelio išsivijioje, sumanytojas ir statybos darbų vykdytojas („Draugas“, 1995.9.12). Šitas teiginys reikalingas patikslinimo.

Šiame pačiame dienraštyje beveik prieš dešimt metų buvo rašyta: „Pavasariui besibai-giant, Dainavos jaunimo stovykloje baigiamas statyti masyvus paminklas Romui Kalantai ir visiems už Lietuvos laisvę žuvusiems prisiminti. Kiti, iki šiol pastatyti, paminklai Kalantai yra daugiau kapinėse, mirusiųjų buveinėje, kur jaunimas retai užklysta. Paminklas Dainavoje ant kalvelės, netoli vėliavų stiebo, prie valgyklos, dienos iš dienos, metai po metų, stovyklaujančiam jaunimui bylos apie Lietuvos kančias ir laisvės viltį“ („Draugas“, 1986.6.19). Plačiau apie šį paminklą rašė dail. Stasė Smalinskienė, paminklo iniciatorė ir kūrėja „Dainava 30“ leidinyje (1986).

Paminklas buvo pašventintas kun. Vytauto Bagdanavičiaus per Dainavos metinę šventę, 1986.7.20. Trumpame žodyje dr. Adolfas Damašius teigė, kad blogis išėjo kovoti prieš gerį. Lietuvių tauta atsisotojo gėrio pusėje. „Per šį paminklą gyviesiems kalba mirusieji už Lietuvos laisvę... Jaunime, prisimink mūsų tautos didvyrių prašymą“ („Draugas“, 1986.8.2).

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

VARGAS SU PAŠTU

Esu ilgametis „Drauge“ skaitytojas ir džiaugiuosi „Drauge“ spausdinamu laišku skyriumi. Noriu ir aš savo problemomis pasidalinti su kitais „Drauge“ skaitytojais. O gal ir patarimo sulauksiu.

Paskutiniu laiku taip sutriko spaudos pristatymas, kad gauni ir savaitę 1-2 „Drauge“ numerius ir tai kažin kokios datos. Pamėginau nuo rugsėjo 12 d. rašyti, kokie „Drauge“ numeriai gauti ir kada. Rugsėjo 12, 13 d. atnešti „Drauge“ Nr. gerai. Rugsėjo 14, 15, 16 laikraščio nėra, 20 d. nėra, 21 d. yra „Draugas“ rugpjūčio 31 d. 22 d. nėra, 23 d. šeštadienį „Draugas“ rugsėjo 20 d. įdėtas pašto dėžutėn...

Neiškętęs esamos tvarkos, nuvažiavau pas pašto skyriaus

(Atkelta iš 3 psl.)

ARTEJA JAV LIETUVIŲ...

JAV ir Rusijos santykių?

– Mūsų įstojimas į NATO priklauso labiau nuo JAV, nei nuo Rusijos, kuri nenori, kad mus įtrauktų į NATO narystę, nes nori mus laikyti savo įtakos sferoje. Mes to negalime priimti, nes mes visuomet buvome daugiau V. Europos žmonės, negu Rytų. Mus reikalinga nuo Rusijos atskirti: juo greičiau, tuo geriau. NATO standartai dar tik rašomi. Aš nemanau, kad Lietuvos įstojimas priklausys nuo pasirengimo tiek, kiek priklausys nuo sąlygų. Dabar šiek tiek JAV valdžia yra nusivylusi Rusija, kadangi išsiskyrė nuomonės dėl Bosnijos bombardavimo ir pradėjo geriau suprasti, kad su rusais yra labai sunku dirbti. Jie nėra nusistovėję ir iš tikrųjų dar nesupranta demokratiško gyvenimo, negalima jais pasitikėti. Rusija sudaro pavojų mums visiems.

– JAV atvažiuoja vis daugiau ir daugiau lietuvių iš tėvynės. Susikačiuojama jau per 10,000. Tiems žmonėms yra labai sunku įsijungti į mūsų tarpą, taip kaip ir mums buvo prieš penkiasdešimt metų. Kokias pastangas deda Lietuvių Bendruomenė, kad juos įtrauktų į mūsų veiklą, kad jie ateitų į mūsų organizacijas, o nesteigtų naujas?

– Mes turime atsiminti, jog LB įstatai nusako, kad visi lietuviai, kurie gyvena šiame krašte, gali būti jos nariais. Juos negalime atstumti, tad reikalinga sudaryti sąlygas jiems įsitraukti į veiklą. Iki šiol mes bandėm juos įtraukti į mūsų apylinkes, kadangi mūsų apylinkės yra rajoninės. Kai kuriose vietovėse pasisekė. Mano, Waukegan, apylinkėje yra įtraukti beveik visi, jiems ir padedam, kartu šokam šokių grupėse, jie dainuoja mūsų choruose, gieda bažnyčioje. Kitur, pvz. New Yorke, Čikagoje yra daugiau naujai atvykusių ir jie mano, kad jų problemos yra skirtingos, tai nori sukurti savo apylinkes. New Yorke susikūrė nauja apylinkė Versmė. Nuvažiavau ten pavasarį, susitikau su jais ir jie priėmė mūsų įstatai, mūsų Chartą, veiklos taisykles. Dabar labai gražiai ir prasmingai veikia. Neseniai Čikagoje didelė grupė lietuvių susirinko Jaunimo centre ir ten pasikvietė mane, kaip Krašto valdybos pirmininke, ir kitus valdybos narius. Skatinom juos įsijungti į LB. Mano noras būtų, kad jie pradėtų veikti per mūsų apylinkes, tuomet galėsime daugiau padėti, būdami kartu, bet pageidaujant turėti savo atskirą apylinkę, ypač, kur naujųjų ateivių yra didelis skaičius, Krašto valdyba turėtų priimti tokią apylinkę, jeigu jie su prastu reikalingumą laikytis Lietuvių Bendruomenės Chartos, įstatų ir taisyklių. Mes norime dirbti kartu ir turime daugiau kalbėti apie tai, kas mus jungia, o ne tai, kas mus skiria. Mes visi esame vienos tautos vaikai.

– Spalio 14-15 d. St. Peterburge, FL, vyks JAV LB XIV Tarybos antroji sesija. Kokie klausimai šioje sesijoje bus

patys svarbiausi, kurie bus keliami ir tie, kurie, Jums atrodo, yra reikalingi diskutuoti, jiems turėtų būti praversti nutarimai?

– Žinoma, įvertinimas mūsų veiklos ir taip pat rekomendacijos rezoliucijoms iškili iš taryboje veikiančių komisijų – švietimo, kultūros, visuomeninių reikalų, religijos, ekonominių, socialinių, organizacinių reikalų, finansų, jaunimo. Viškas yra svarbu. Kiekvienos šakos darbai yra svarbūs, pvz., švietimas, mūsų kalba, mūsų kultūra, kaip išlaikyti visa tai, ekonominės problemos Lietuvoje ir mūsų verslininkų veikla Lietuvoje, mūsų politiniai darbai, ar tai įstojimas į NATO narystę, ar tai Karaliaučiaus klausimas, ar mūsų pasirengimas dirbti L.R. Seimo ir JAV LB komisijoje. Visi šie yra labai svarbūs reikalai, taip pat yra svarbūs organizaciniai reikalai, apylinkės, klausimas, kaip reikia ju veiklą sustiprinti, kaip įtraukti jaunesniąją kartą. Tai yra nepaprastai svarbu. Kaip įjungti naujuosius ateivius, kaip mums iš tikrųjų prasmingiau susiorganizuoti ir veikti? Finansiniai klausimai yra svarbūs, kadangi, kai mes nesidomime ir neremiamė LB, tai sumažėja pajamos ir tuomet negalime kai kuriuos projektus įvykdyti, o kai neveikiam, tai tuomet nėra pajamų. Visos LB prašymai didesnės finansinės paramos, nes mūsų veikla dabar yra daug platesnė negu buvo anksčiau.

– Atrodo, kad pirmųjų metų kadencijoje skyrėte daug dėmesio ryšiams su Lietuva ir apekritai Lietuvos reikalams. Kokius reikalus parebrėšite būsimų metų veikloje?

– Jaunimo. Jis yra mūsų ateitis. Daugelis veikėjų, vadovų sulaukė jau vyresniojo amžiaus. Reikia sutelkti jaunimą, kuris jų pareigas turės perimti ateityje, bet jeigu jaunimo dabar neįtrauksime, nedirbime kartu su jais, neturėsime vadovų. Jie turi išmokyti ir suprasti, ką reikia pasiryžti pasiaukoti visuomeninėje veikloje. Tai gali padaryti tik tuomet, kai dar yra vyresniųjų, gali mokyti iš jų pavyzdžių. Kaip tai padaryti, yra tas klausimas, kuris taikomas visiems – skautams, ateitininkams, lituanistinėms mokykloms. Mes turime rasti būdą pasiekti jaunimą. Progu yra. Gyvename krašte, kuriame žmonės nori surasti savo šaknis. Turime sudaryti sąlygas kiekvienam jaunuoliui tas šaknis padėti surasti. Jei nemoka lietuviškai – padėti išmokyti, kalbėti mūsų kalba, suprasti mūsų kultūrą, suprasti mūsų dvasią. Gal reikalinga to jaunimo, kuris dabar veikia lietuviškoje visuomenėje, pasiklausti, kodėl veikia, kad geriau suprastume, kaip įtraukti. Gal iš tikrųjų tą klausimą mums gali tiksliau atsakyti jie patys. Šis yra pagrindinis projektas ateinančioms metams.

– Labai ačiū už pasidalinimą mintimis ir idėjomis. Norėčiau LB palinkėti sėkmės įvairuose projektuose, tačiau labiausiai, kad pasisektų į veiklą įjungti mūsų jaunimą.

A.†A.

GAILUTEI VALIULIENEI

mirus, širdingai užjaučiame dukterį RIMĄ su vyru, sūnų ŠARŪNĄ su šeima ir kitus artimuosius.

Eugenijus Likanderis
Rita, Kristina ir Andrius su šeima

viršininke. Išlausiusi mano bėdas, sako, o tu ne pirmas atėjai su savo skundu, daug ateina. Žinau.

Nuo to mano vizito pas pašto skyriaus viršininke reikalai

nepagerėjo. Praeina gatve savim patenkinta paštininkė ir randi reklamų glėbį, o laikraščio nėra...

Jonas Veselka
Evergreen Park, IL

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 29 d.

5

Brangiai Motinai, Uošvei, Močiutei ir Promociutei

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, jungiamės liūdesyje su jos dukterimis IRENA RASIENE, ALDONA LIPSKIENE, sūnumi dr. LEONIDU RAGU ir jų šeimomis bei artimaisiais.

Alisa Pakštienė
Renata ir Julius Špakevičiai
Danguolė ir William Alman
Vita ir Edvardas Auštrai

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, dukterį ALDONĄ ir jos vyrą ANTANĄ LIPSKIUS bei visus šeimos narius ir gimines, gyvenančius Amerikoje bei kituose kontinentuose, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Bronė ir Jonas Lukoševičiai

Montreal, Canada

A.†A.

ADOMUI MACIEJAUSKUI

mirus, jo žmonai DANAI; dukroms – AUDRONEI ir RAMUNEI su šeimomis bei broliu su šeima reiškiau širdingą užuojautą.

Eugenijus Likanderis

A.†A.

JADVYGAI DOČKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą KOSTĄ, seserį STEFĄ KISIELIENĘ ir jų šeimą.

JAV LB Krašto Valdyba

Mylimai Motinai

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, liūdesyje likusius – dukterį ALDONĄ ir IRENĄ, sūnų dr. LEONIDĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Aldona ir Pranas Mažeikiai

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos sūnui dr. LEONIDUI RAGUI, dukterims – ALDONAI LIPSKIENEI, IRENAI RASIENEI ir jų šeimoms reiškiamo gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Dantų Sveikatos Talka Lietuvai

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, Jos dukrai IRENAI RASIENEI, L.M.F. Bostono klubo vicepirmininkei ir šeimai, reiškiamo gilia užuojautą.

L.M.F. Bostono klubo valdyba
ir narės

A.†A.

BLADUI DAUKANTUI

iškeliavus Amžinybėn, jo žmoną ZUZANĄ, dukterį MILDĄ su vyru STASIU TAMULIONIU, sūnų VAIDOTĄ su žmona RAIMONDA nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Genė ir Rimvydas Rimkai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pasidairykite savo pažįtamų tarpe: ar yra, kas skaito „Draugo“? Pasakykite, kad dabar gali dienraštį visiems metams užsiprenumeruoti labai papiginta kaina – tik už 55 dolerius! JAV LB Kultūros tarybos iniciatyva iš Lietuvos fondo buvo gauta parama, kuri panaudojama lietuviškos spaudos labui. Prie kiekvienos pirmojo šimto naujų prenumeratų Kultūros taryba pridės 20 dol., o „Draugo“ administracija „Draugo“ administracijai kaina tam šimtui visai naujų skaitytojų sumažins dar 20 dol., todėl ir susidaro tik 55 dol. suma už visus metus. Kiek girdėjome iš administracijos tarnautojų, susidomėjimas šia lengvata nemažas, todėl paskubėkite ją pasinaudoti, o dienraštis mielai lankys ir džiugins.

Dr. Valdas Adamkus, žymusis gamtosaugos pareigūnas ir visuomenės veikėjas, grįžęs iš sėkmingos kelionės Baltijos kraštuose, ypač Lietuvoje, papasakos savo išpuodžius spalio 8 d., sekmadienį po šv. Mišių, aukojamą 11 val. r. Čikagos laiku (12 val. Michigan laiku) „Gintaro“ vasarvietėje, Union Pier, MI. Kultūrinę popietę ruošia LB Michigano apylinkė. Po paskaitos bus vaizdės ir progos pabendrauti su dr. Adamkum. Maloniai kviečiami visi tautiečiai atvykti į šį renginį.

Vladas Šulskis, Chicago, IL, „Drauge“ nusipirko leidinį už nemažą pinigų sumą. Dėkojame už aplankymą mūsų knygyno, smagu turėti knygos mylėtojų, įvertinančių spaudos žodį.

Rima Sell modeliuoja vienoje Pasaulio lietuvių centro madų parodoje. Spalio 15 d. vėl gausime matyti ją ir kitas gražias modeliuotojas, demonstruojant naujausias rudens bei žiemos madas. Parodą rengia PLC renginių komitetas.

x A.a. Algio Dantos, mirusio Filadelfijoje, atminimą pagerbdami, jo draugai ir pažįstami aukojo Lietuvos našlaičiams: \$50 – dr. Sharon L. Kasdin, Jūratė E. P. Gencius; \$25 – Vytautas Bagdonavičius, Edward ir Mary Lendrat; \$5 – Anthony ir Maryann Colletta. Reikiame užuojautą vėlionio šeimai, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

ASS Čikagos skyriaus metinėje šventėje spalio 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte šokiama groso „Žaibo“ orkestras. Kviečiamas visas jaunimas, nuo 16 metų, į šokius. Įėjimas – 5 dol. Šokių pradžia 9 val. vak.

„Lietuvos našlaičių globos“ komitetas š.m. rugsėjo 9 d. nusiuotė Lietuvon \$15,714 – tai 429 našlaičių globos pinigai trims: spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiams. Komitetas našlaičių vardu dėkoja visiems Amerikos globėjams aukotojams – visiems „geriesiems dėdėms ir tetoms“ už aukas, kuriuos padaro Lietuvos našlaičių gyvenimą lengvesni.

„Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė kalbės liuanistinių mokyklų mokytojų pagerbimo renginyje, kuris vyks spalio 8 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visi kviečiami šventę pradėti šv. Mišiomis (11 val. r.) Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, po to salėje bus akademinė ir meninė programa. Pagerbimą liuanistinio jaunimo švietėjams – buvusiems ir esantiems – ruošia Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba, maloniai kviečianti visuomenę gausiai dalyvauti.

Nijolė Martinaitytė-Nelson, JAV LB Kultūros tarybos narė, vadovauja premijai įteikimui popietei-koncertui nusipilniusiems lietuvių kultūros darbuotojams Amerikoje pagerbti. Koncertas bus lapkričio 5 d., 3 val.p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

JONIŠKIO ATLAIDAI, ŽAGARĖS VYŠNIA, DRAUGO FONDAS

Mes, joniškietiai, žiemgalių palikuonys, tik įkibę į pirmuosius žodžius, su čiulpuku dar neatsiskyrę, Angelų Sargų vardus išmokstame. O jų buvo pilna gryčia, laukai, sodai, miškai. Ryte, tik pravėrę akis, Angelų Sargų pasveikindavome, su juo valgydavome, žaisdavome, nakties sapnuose skėsdavome. Kai ateidavo Angelų Sargų atilaidų diena, nuo giesmių ir atilaidų visa Žiemgalių žemė drebėdavo, o nuo skerdžiamų kiaušinių žviegimo, avių bliovimo, žašų gurgėjimo, litingi debesys išsiskaldydavo. O tas alus, alus. Tai ne gerimas, bet „meilė“. Joniškietis prašydamas išgert alaus, kitaip nesako, tik, pakėlęs stiklinę, meilę priimti prašo. O jau draugiškumas tu žmonių neišpasakytas, vaishingumas nuosirdžiausias. Taip, kaip Angelų Sargų nurodyta.

O su atilaidais ir dviejų dienų turgus didžiausias. Gyvulių turgus atskirai. Čia ir vaismedžių didelis plotas, su žagarvynės laukinukais nusėtas. Ak, ta žagarvynė garsioji, daugelio pasaulio vadų mėgstamiausia. Ji raudoniausia, saldžiausia, didžiausia. Karazija iš Anykščių sunkė iš žagarvynių brangią vynu. Paryžiaus parodoje aukso medaliu papuošė. Turgavietėje ir dainu papuošė. Žagarės žagaryne žagarus žagarėlius žagaruva (rinkau)... Žagarvynė žagarvynėlė žarų žarėlyje žaižaravo. Žvainiai žerėjo! O kad taip imtų žagarėnai, susibūrę į „žagarietę“ labdarybės ir kultūros klubą, ir joniškietiai, susibūrę į „Joniškių labdarybės ir kultūros klubą“ ir susidraugautų su Draugo fondu. Jie juk skelbiasi „Drauge“, apie susirinkimus pasigarsina. Žinau, kad tie klubai turtingi, daug dolerių turi. Jei dar teka dosnus žiemgalių kraujas, paremkite spaudą, kaip spauda remia jus. 1949-50 m. buvau „Joniškių klubo“ nariu, pažinau ir turėjau draugų. Pagalvokite! „Joniškių sambūris“ liuanistiniams reikalams, spaudai yra paaukojęs apie 10,000 dolerių. Šį sekmadienį spalio 1 d., 10 val. ryte, „Joniškių sambūris“ rengia Angelų Sargų atilaidų šventę, kuri prasidės šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. Po to visi pabendrausime. Gal žiemgalių kraujo kai kas ir nebeturi, bet liuanistinis kraujas mus visus sujungs.

Vyt. K.

JAV LB TARYBOS KANDIDATAI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ IR JAV LB KOMISIJA

Kaip savo pasikalbėjime su Liūda Rugieniene šios dienos „Drauge“ mini JAV LB Krašto valdybos pirm. Lemonte Narušienė, iš pateiktųjų kandidatų bus išrenkami 5, kurie atstovaus JAV Lietuvių Bendruomenę ir tuo pačiu visiems liuanistiniams, Lietuvos Respublikos Seime. Čia skelbiame kandidatų į šią komisiją sąrašą. Visi šie asmenys yra išsviję, ypač JAV gyvenantiems, jau pažįstami, todėl jų biografijų nekartosime. Kandidatai spausdinami abėcėles tvarka: Juozas Ardy, Algimantas S. Gečys, dr. Ramūnas Kondratas, Vytas Maciūnas, Regina Gytė Firantaitė-Narušienė, Angelė Barauskaitė-Nelsienė, dr. Jonas Račkauskas, Liūda Rugienienė, Donatas Skučas, Vytautas Vidugiris, dr. Pranas Zundė.

Juozas Vytautas Vizgirda, Aurora, IL, JAV LB Lemonto apylinkės gegužinėje Draugo fondui įteikė \$800.- prie ankstyvesnių \$200.- inasų ir tapo garbės nariu. Už stambiają paramą Draugo fondui nuosirdžiai dėkojame.

ČLM PIRMOJI MOKSLO METŲ DIENA

Pasibaigė karštoji vasara. Visi mokiniai susirinko į atvėsusias klases, kad vėl kauptų mokslo žinias ir savo pašėlusias galvas. Atsidarė ir šeštadienių mokyklų durys. Viena tokių Čikagos liuanistinė mokykla – rugsėjo 9 d. pradėjo mokinių registraciją Jaunimo centro patalpose. Vos po vienos valandos užsiregistravimo ir apsirūpinimo mokomąja medžiaga, mokiniai ir mokytojai susirinko prie lauko durų ir iš čia nužygiavo į netoli esančią Tėvų jėzuitų koplyčią. Pilnai užpildė koplyčės ir patalpas. Netrukus pasirodė ir jaunimo mėgstamas kun. Antanas Saulaitis, SJ. Jis aukojo šv. Mišias ir pravedė su mokiniais religinį pasikalbėjimą (pamokslą). Mokiniai pamaldų metu giedoję ir priėmė Komunią. Mokinius gražiai tvarkė mokytoja Marytė Utz.

Po pamaldų mokiniai susirinko į klases ir atliko sutrumpintą pamoką. Pamokų metų tėvai buvo susirinkę į kavinę aptarti ūkiškieji reikalai. Šie reikalai nemažiau svarbūs už pamokas. Niekas nieko veltui neduoda, reikia patiems už viską sumokėti. Mokyklų susijungimo pinigais negalime pasinaudoti, nes jie dėl užsiptyrusių asmenų jau treji metai gulė banko „užšaldyti“. Tėvai kiekvienais metais turi mokėti didesnius mokesčius. Nes visi tėvai pajėgūs tuos mokesčius mokėti, nukencia vaikai, nes negali lankyti mokyklos. Daug gražių žodžių tenka girdėti, bet, anot liuanistinio patarlės, „žodžiais kailinių nepasiūsi“. Atėjus pusei antros valandos, vėl visi skirstėsi į namus, bet dalis šilieno skautų sveigose. Nuo šiandien kiekvieną šeštadienį, 9 val. ryte, prasidės pamokos ir tęsis iki 1:30 val. po pietų. Nebus „sausos“ pamokos, bus pajaurintos mokymo priemonėmis, dainavimu, tautiniais šokiais. Nebus valdaryto durys ir pavėlavusiems užsiregistruoti. Visi, norintieji išgity tautinių žinių, bus mielai priimami. Veikia klasė ir silpnai liuanistiniams mokantiems, čia jie galės pasitobulinti. Daugelis tautiečių nežino tikrosios liuanistinio kalbos reikšmės, kad tai žinotų, nebūtų tuščių suolų klase.

Ne visi mokytojai pajėgūs visą laiką dirbti. Del įvairių priežasčių turi pasitraukti. Į jų vietas ateina nauji. Turime naujų ir šiais mokslo metais. Anot liuanistinio patarlės, „nauja iš liuanistinio patarlės“. Tikėkimės, kad taip ir bus. Mes negausūs savo skaičiumi. Netekimas ir vieno asmens mums yra skaudus. Neleiskime savo jaunimui nutolti nuo tėvynės kamieno, kad ir sunkiose sąlygose gyvendami. Turime daug galimybių – visas jas išnaudokime. Jeigu kitatautis sau ruošia pasakę: „Lietuviais esame mes gimę, liuanistai“.

Dail. Zitos Sodeikienės daro parodos atidarymas įvyks penktadienį, spalio 13 d., 7:30 v.v., Balzeko Kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Ave. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

Čikagos akademikai, ar jau užsisakė vietą ir metinę šventę. Liko tik kelios dienos, tad nedelsiant skambinkite fil. Liūdai Ramanaukui, tel. 708-423-4095.

x Vanda Petkienė, Park Ridge IL, atsiuntė \$600 ir rašo: „Jau globoju du našlaičius nuo praeitų metų ir prašau surasti dar du globotinus našlaičius. Pageidaučiau vieną iš Marijampolės ir vieną iš Kauno“. Dėkojame už tokį didelį gerą darbą! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

Vienas svečių stalas „Draugo“ bankete rugsėjo 24 d. Martiniuko salėje. Sėdi iš kairės: Irena Kazlauskienė, Petras Kazlauskas, Marytė Miklienė, dr. Leonas Kriaučiūnas, Irena Kriaučiūnienė, Stasys Jokubauskas, Viktoras Kužas, Regina Kučienė; stovi: Bronė Kremerienė, Oskaras Kremeris, Bronė Nainienė ir Bronius Nainys. Nuotr. Jono Tamalaučio

šios moterys: S. Rudokienė, E. Kantienė, S. Janušienė, Petrutė, G. Jucienė, A. Lietuvninkienė, M. Ruikienė ir A. Bauer. Jos ne tik gamino maistą, bet ir aptarnavo išalkusiuosius. Rengėjai labai, labai dėkoja, nes sunkiausias darbas buvo kaisti virtuvėje. Maisto bilietėlius parduvinėjo A. Katelienė ir Joana Linkuvienė.

J. Plačas BALFO GEGUŽINEI PRAEJUS

Nuosirdų dėkingumą reikia išreikšti mūsų liuanistiniams visuomenei už taip gausų dalyvavimą dviejose svarbiose gegužinėse: „Draugo“ ir BALFO. Savo dalyvavimu visuomenė įvertino rengėjų pastangas ir moraliai bei materialiai parėmė spaudos bei šalpos darbus.

BALFO Čikagos apskritys ir skyrių gegužinė šiais metais įvyko rugpjūčio 27 d. Jaunimo centro patalpose. Oficiali gegužinė pradžia buvo 12 val. vakarą, kurią tvarkė Brighton Parko skyrius (pirm. Simas Joku-baitis), veikė nuo 10 val. r., tuojuo po 9 valandos šv. Mišių jėzuitų koplyčioje. Pirmininkui talkino Arnelė Ramanauskienė ir Vanda Urbonienė, o įvairių saldimynų suaukojo „Baltic“ ir „Racine“ kepyklos. Nuosirdi padėka.

Įėjimą į gegužinę tvarkė Juozas Bagdžius su savo padėjėjais: J. Naliu, K. Maldėnu ir L. Barmu, gražiai ir maloniai sutikdami atvykstančiuosius ir paimdami po vieną doleriuką salės nuomos išlaidoms sumažinti. Įėjus į salę, dešinėje pusėje, palei sieną, daug išdėstytų gražių didžiausių vertingų dovanų – tai „laimės šulinys“, duodas didžiausią pajamų dalį. Prie jo dvi dienas dirbo šie asmenys: Aldona Šmulskienė, Ona Gradinienė, Algis Čepėnas, Antanas Valavičius, Viktorija Valavičienė, Juzė Ivauskienė, Laima Vaičiūnienė, Rita Šakėnienė, Sofija Plėgienė, Rita Širvitenė, Rūta Lenienė, Dalia Sirtilienė (ar Siutilienė), Danutė Vidžiūnienė ir vadovė Birutė Jasaitienė. Šie darbuotojai ir sukauptą gražią sumą „žaliukų“, kurie bus panaudoti šalpos reikalingiems. Rengėjai reikšingai nuosirdžiai padėkai visai tai grupei.

Norint gauti dar daugiau pajamų, veikė didysis dovanų paskirstymas, kurį organizavo ir tvarkė Cicero skyrius, dr. Bronė Motušienė vadovaujamas, o jai talkino: Č. Bačinskienė, V. Čepaitienė, S. Plėgienė, J. Skamienė, A. Ramanauskienė, S. Šidlauskienė, A. Repšienė. Nors dovanų buvo gana vertingų, pvz., Virkučio malūnas, „Baltic“ kepyklos raguolis ir daug kitų, bet bilietus buvo sunku platinti. Yra sakoma, „geriau duoti, negu prašyti“. Kaip patvirtina, gerųjų ir darbuotojų pardavėjų dėka gautas geras „uždarbis“. Ačiū visoms.

Nepasitenkimo publika vien laimės mėginimu, norėjo ne tik užkasti, bet pavalyti ir tarsočiai. O tam apatinėje salėje veikė vietinės virtuvės gamybos švietėjas maistas, kurį paruošė, dvi dienas dirbusios

šios moterys: S. Rudokienė, E. Kantienė, S. Janušienė, Petrutė, G. Jucienė, A. Lietuvninkienė, M. Ruikienė ir A. Bauer. Jos ne tik gamino maistą, bet ir aptarnavo išalkusiuosius. Rengėjai labai, labai dėkoja, nes sunkiausias darbas buvo kaisti virtuvėje. Maisto bilietėlius parduvinėjo A. Katelienė ir Joana Linkuvienė.

Pavalgius reikėjo ir atsigalvinti gėrimeliu. Tuo patarnavo du barai: vienas kavinėje, kurį aptarnavo K. Bružas su padėjėju D. Misiuliu. Viršutinėje salėje barą aptarnavo K. Rožanskas ir A. Matulis.

Jau kelinti metai Kostas Ramanauskas, suprasdamas BALFO našlos darbą, ir sunkiai kaupiamas pajamas, groja veltui, kad publika nenuobodžiautų ir galėtų pasiūkti. O šokėjų nestigo. Prie jo muzikos dar savo gražiu balseliu prisidėjo L. Kvietkauskienė, kas pakėlė šokėjų ūpą, o sėdintiems – klausytis. Širdingas ačiū jiems abiem.

Į gegužinę atsilankė BALFO centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė ir inž. Antanas Rudis. Pirmininkė tarė trumpą, bet prasmingą žodį visiems, kurie bet kokiū būdu remia BALFO – vargstančiųjų pagalbos šaltinį. Dar žodį tarė Petras Plumpa, Lietuvos vyriausybės patarėjas religiniais klausimais, atvykęs su centro valdybos pirmininke į gegužinę. Atsilankė ir kun. Jonas Kuzinskis. Saulutei leidžiantis, „laimės šuliniai“ visai išsekus, pradėta pati mėgstamiausia gėrimo žinės dalis: didysis dovanų paskirstymas, kurį pravedė Jurgis Vidžiūnas. Žinoma, buvo daug laimingų, bet buvo ir nelaimingų. Po to dar pagrota, dar apsisukta keletą kartų ir visi skirtėsi į namus.

Gegužinės rengėjų, t.y. BALFO apskritys valdybos ir skyrių vardu reikiu širdingiausia padėkai visiems dalyviams, visiems darbininkams, kurie buvo išvardinti, už garsinimą A. Sluto radijui ir „Lietuvos aidams“. Ypač didi padėka priklauso „Draugui“, kurio puslapiuose veik kasdieną tilpo žinutės apie rengiamą gegužinę „Laisvajai Lietuvai“ ir kitiems. Kirkilui, suvežusiam visus daiktus iš raštinės į Jaunimo centrą, tvarkiusiems stalus J. Bagdžiui, K. Rožanskui A. Čepaičiui ir t.t. Padėka priklauso ir Jaunimo centro vadovybei: J. Paroniui ir Z. Mikužiui už malonų priėmimą į savo „pastogę“ ir gerą salių vėsinimą, kur žmonės galėjo ne tik sėdėti, bet ir šokti. Jeigu ko nepaminėjau, labai atsiprašau. „Baltic“ kepyklai esame dėkingi ne tik už pyragus, bet ir kitus produktus. Nors visi žino, bet dar noriu priminti, kad BALFO apskritys valdybos pirmininkas Stasys Vagnūnas, ant kurio pečių krito visa gegužinės atsakomybė ir jos pasisekimas.

Ant. Repšienė

IŠ ARTI IR TOLI

PAMINĖTA ŠILUVOS KOPLYČIOS SUKAKTIS

Rugsėjo 17 d. Vašingtone, Marijos Nekalto Prasidėjimo tautinėje šventovėje paminėta 29-oji Šiluvos Marijos koplyčios sukaktis. Ta proga kun. K. Pugevičius aukojo šv. Mišių auką, o kun. Andrius Narbekovas pasakė sukaktinį pamokslą. Kun. Andrius, Vilniaus kunigų seminarijos vicerektorius, arkivysk. A. Bačkio leidimu, yra atvykęs į Vašingtoną ir Katalikų universitete gilinasi teologines studijas. Prieš tapdamas kunigu, kun. Andrius buvo išėjęs medicinos studijas ir vertėsi chirurgu praktikoje. Pamaldų metu solo giedojė sol. Nerija Linkevičiūtė, o kitas giesmes atliko Baltimorės „Dainos“ choras. Suorganizuoti šį paminėjimą daug prisidėjo Pranas Baltakis. Dalyvavo gal apie 200 maldininkų.

LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ FEDERACIJOS VADOVYBĖS RINKIMAI

Pagal federacijos nuostatus, jie pravedami kas dveji metai – neporiniais metais. Rinkimus pravedti yra pakviestas čikagietis Kazimieras Okas, 9833 So. Karlov Ave, Oak Lawn, IL 60453. Renkami: Federacijos pirmininkas, 1-mas vicepirmininkas, 3-čias vicepirmininkas, sekretorius ir išdinkas. Kandidatus pristato Federacijos skyriai iki spalio 15-tos.

Šiuo metu Federacijos pirmininku yra Jonas Urbonas, 1-ma vicepirmininkas Brūna Kudu-kienė, 2-ras vicepirmininkas Vytautas Vidugiris, 3-čias vicepirmininkas dr. Jonas Genys, sekretorius Kazimieras Okas ir išdinkas Algimantas Bražėnas. Nominacijų komisijos pirmininkas dr. Viktoras Stankus.

Skyriai neatidėdami prastomi siūlyti kandidatus ir pristatyti rinkimų pravedėjui Kazimierui Oksiui.

Jonas Urbonas

KVIEČIAMI VISI STUDENTAI

Clevelando studentų atei-tininkų pirmasis šių metų susirinkimas sekmadienį, spalio 22 d., 12 val. (vidudienyje) vyks Dievo Motinos parapijos mazo-joje salėje. Kviečiami visi lietu-viai studentai – bus smagu susitikti ir padiskutuoti įvairiais klausimais, o taip pat maloniai studentams kai pa-bendrauti. Informacijoms kreipkitės Rimą Ješmantaitę, tel. 216-371-5298, arba į Vidą Žiedonytę, tel. 216-944-8979. Ateikite ir draugus atsiveskite.

KLUBAS "GINTARAS"
Šokiai ir dainos
Penkt. ir šešt.
nuo 10 val. vakaro
2548 W 69 ST.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-476-0400

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiams ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.